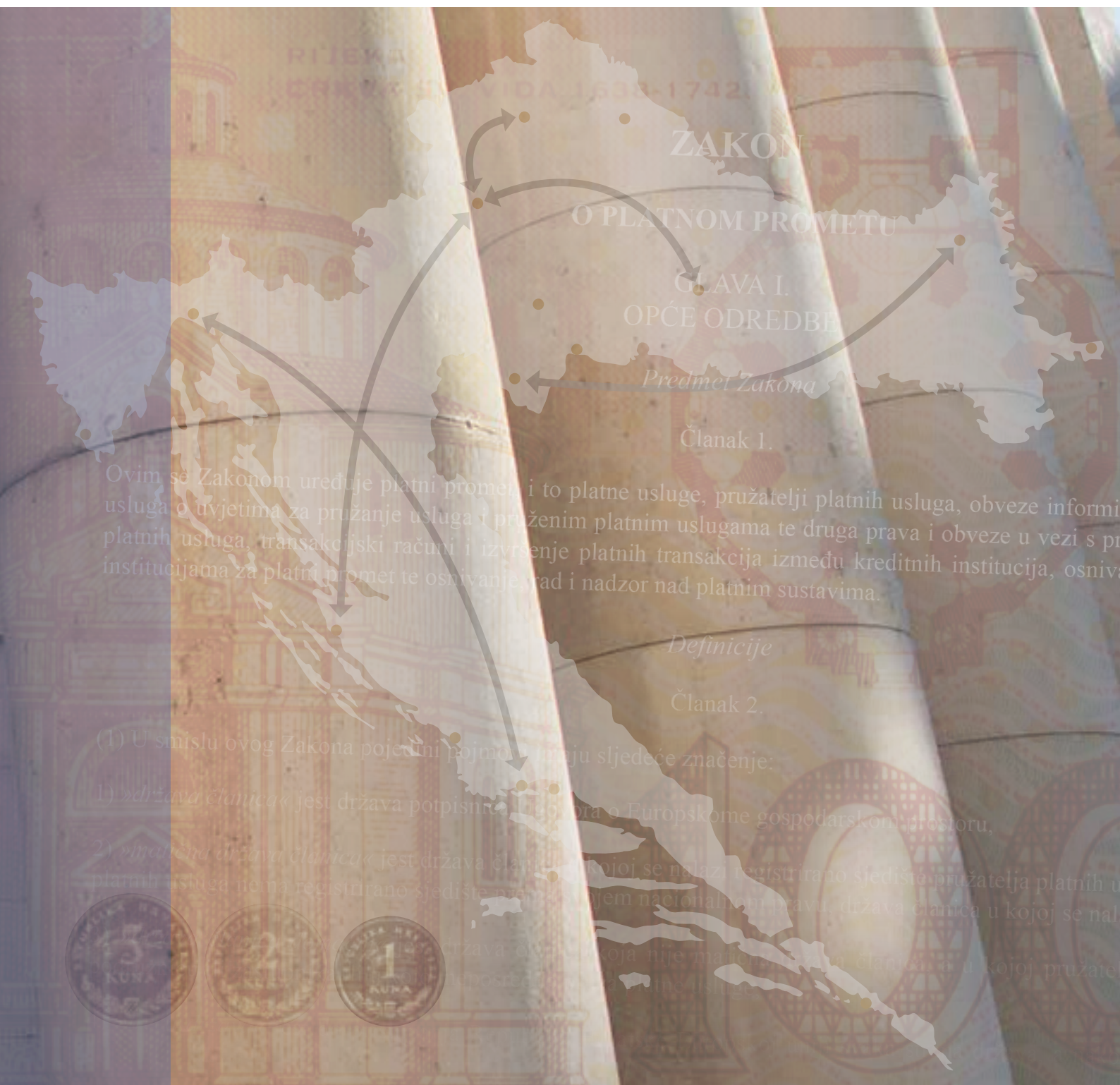

Platne transakcije i računi

Statistika platnog prometa

2018.

godina IV · rujan 2019.

ZAKON

O PLATNOM PROMETU

GLAVA I.
OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje platni promet, i to platne usluge, pružatelji platnih usluga, obveze informiranja o uvjetima za pružanje usluga i pruženim platnim uslugama te druga prava i obveze u vezi s pružanjem platnih usluga, transakcijski računi i izvršenje platnih transakcija između kreditnih institucija, osnivanje i nadzor nad platnim sustavima.

Definicije

Članak 2.

(1) U smislu ovog Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) »država članica« jest država potpisnica Ugovora o Europskome gospodarskom prostoru,

2) »matična država članica« jest država članica u kojoj se nalazi registrirano sjedište pružatelja platnih usluga, a država članica u kojoj se nalazi registrirano sjedište pružatelja platnih usluga nije matična država članica u kojoj pružatelj pruža usluge.

Sadržaj

Uvod	4
1. Zakonodavni okvir	4
2. Metodologija	6
3. Platne transakcije u Republici Hrvatskoj	8
4. Kreditni transfer	11
Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune	12
4.1. Nacionalni kreditni transferi	15
Poslani nacionalni kreditni transferi u kunama	15
Poslani nacionalni kreditni transferi u svim valutama (osim kune), preračunato u kune	17
Nacionalni kreditni transferi prema načinu zadavanja	18
Nacionalni kreditni transferi izvršeni papirnim nalogom	21
Nacionalni kreditni transferi izvršeni elektronički	22
4.1.1. Trajni nalog	25
4.2. Međunarodni kreditni transferi	28
4.2.1. Poslani međunarodni kreditni transferi	29
4.2.2. Primljeni međunarodni kreditni transferi	32
5. Usluga plaćanja računa	35
6. Novčana pošiljka	36
6.1. Poslane novčane pošiljke	36
6.1.1. Poslane nacionalne novčane pošiljke	37
6.1.2. Poslane međunarodne novčane pošiljke	37
6.2. Primljene novčane pošiljke	38
6.2.1. Primljene međunarodne novčane pošiljke koje su poslane u kunama	38
6.2.2. Primljene međunarodne novčane pošiljke u drugim valutama	39
6.2.3. Primljene međunarodne novčane pošiljke u pet najzastupljenijih valuta	40
7. Izravno terećenje	41
7.1. Broj računa i korisnika usluge izravnog terećenja i danih suglasnosti	42
7.2. Broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja	43
7.3. Prosječan broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja	44

7.4. Prosječan broj i vrijednost izravnih terećenja po korisniku i računu	45
8. Računi	45
8.1. Transakcijski račun i drugi platni račun	45
8.2. Broj korisnika prema platnoprometnim servisima	48
8.3. Jednovalutni i multivalutni računi	50
8.4. Transakcijski računi prema statusu	51
8.4.1. Transakcijski računi bez odobrenog prekoračenja	52
8.4.2. Transakcijski računi s odobrenim prekoračenjem	53
8.4.3. Blokirani računi za plaćanje	54
9. Pojmovnik	55
10. Dodatak	57
Popis tablica	57
Popis okvira	57
Popis slika	57

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb

Telefon centrale: 01/4564-555, telefon: 01/4565-006, telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 2459-8097

Uvod

Platni promet neizostavan je dio gospodarskog sustava svake zemlje i njegova je temeljna funkcija omogućavanje sigurnog i učinkovitog izvršavanja platnih transakcija, odnosno prijenos sredstava od platitelja primatelju plaćanja. Učinkovito funkcioniranje platnog prometa jedan je od temelja financijskog tržišta.

Platni promet obuhvaća platne usluge i instrumente, procedure, pravila, sudionike i međubankovne sustave za prijenos novčanih sredstava, kojima je cilj prijenos sredstava, odnosno cirkulacija novca u zemlji.

Važan preduvjet za djelotvoran i siguran platni promet jest i jasan zakonodavni okvir.

Svrha je ove publikacije pružiti sveobuhvatan pregled platnih usluga kreditnih transfera (uključujući uslugu trajnih naloga), novčanih pošiljki (uključujući uslugu plaćanja računa) i izravnih terećenja te podatke o transakcijskim računima otvorenima kod kreditnih institucija.

---

1. Zakonodavni okvir

Zakonom o platnom prometu (NN, br. 66/2018.; u nastavku teksta: ZPP) u koji su prenesene odredbe Direktive (EU) 2015/2366¹ (u nastavku teksta: Direktiva) na jedinstven način uređene su platne usluge u RH, i to istovjetno kako ih Direktiva propisuje za cijeli Europski gospodarski prostor. ZPP-om se uređuju platne usluge, pružatelji platnih usluga, obveze informiranja korisnika platnih usluga te druga prava i obveze u vezi s pružanjem i korištenjem platnih usluga, transakcijski računi, osnivanje, rad i nadzor nad institucijama za platni promet te osnivanje, rad i nadzor nad platnim sustavima.

¹ Direktiva 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ

Platne usluge uređene ZPP-om, među ostalim, jesu platne usluge kreditnih transfera / trajnih naloga, novčane pošiljke / usluge plaćanja računa i izravnih terećenja.

Odlukom o načinu otvaranja transakcijskih računa (NN, br. 3/2011., 35/2011., 50/2011., 89/2011., 101/2011., 135/2011., 56/2012., 18/2013., 23/2013., 10/2014., 150/2014., 64/2016., 107/2017. i 1/2018.) propisuje se način otvaranja transakcijskih računa kod kreditnih institucija.

Republika Hrvatska u potpunosti je uskladila svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU-a u području platnog prometa. ZPP-om platne usluge u RH uređene su istovjetno kao i u EU-u. Tako su među platnim uslugama definiranimi člankom 4. točkama 3., 4. i 6. ZPP-a definirane i usluge kreditnih transfera (uključujući uslugu trajnog naloga), novčane pošiljke (uključujući uslugu plaćanja računa) i izravna terećenja.

Statistički podaci o kreditnim transferima / trajnim nalogima, novčanim pošiljkama / usluzi plaćanja računa, izravnim terećenjima i transakcijskim računima prikupljaju se na temelju Odluke o obvezi dostavljanja podataka o platnom prometu i elektroničkom novcu (NN, br. 147/2013. i 16/2017.; u nastavku teksta: Odluka), koja je stupila na snagu 1. siječnja 2014. Odlukom se propisuje obveza izvještavanja Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: HNB) o podacima u vezi s platnim prometom i elektroničkim novcem te sadržaj, način i rokovi tog izvještavanja.

Odlukom su propisani opseg podataka i izvještajni obveznici. Osim podataka o nacionalnim platnim transakcijama prikupljaju se i podaci o međunarodnim platnim transakcijama, a izvještajno razdoblje određeno je na mjesečnoj razini.

Prema Odluci izvještajni su obveznici:

1. kreditna institucija (banka i štedna banka) sa sjedištem u RH
2. institucija za elektronički novac sa sjedištem u RH
3. institucija za platni promet sa sjedištem u RH
4. podružnica kreditne institucije (podružnica banke) iz treće države sa sjedištem u RH
5. podružnica institucije za elektronički novac iz treće države sa sjedištem u RH
6. podružnica kreditne institucije iz države članice sa sjedištem u RH
7. podružnica institucije za elektronički novac iz države članice sa sjedištem u RH
8. podružnica institucije za platni promet iz države članice sa sjedištem u RH
9. zastupnici pružatelja platnih usluga iz druge države članice sa sjedištem u RH, preko kojih ti pružatelji platnih usluga pružaju platne

usluge u RH ako ti zastupnici ujedno imaju odobrenje za pružanje platnih usluga i
10. Financijska agencija.

Sastavni je dio Odluke Uputa o načinu prikupljanja i sastavljanja te obvezi dostavljanja podataka o platnom prometu i elektroničkom novcu, kojom je propisano sastavljanje i prikupljanje podataka o platnom prometu i elektroničkom novcu s pomoću 11 izvješća, a to su:

- izvješće “Kreditni transfer”
- izvješće “Novčana pošiljka”
- izvješće “Izravno terećenje”
- izvješće “Odobrenje/terećenje bez naloga”
- izvješće “Gotov novac”
- izvješće “Čekovi i mjenice”
- izvješće “Izdavanje platnih kartica”
- izvješće “Računi”
- izvješće “Infrastruktura”
- izvješće “Prihvatanje platnih kartica” i
- izvješće “Zakonska ovlast”.

U publikaciji je dan pregled platnih usluga za 2018. godinu na osnovi statističkih podataka prikupljenih u četiri izvješća: Kreditni transfer, Novčana pošiljka, Izravno terećenje i Računi.

---

2. Metodologija

Metodologija prikupljanja podataka u skladu s Odlukom temelji se na unaprijed definiranim pojmovima koji su usklađeni sa zakonskim odredbama, Uredbom (EU) br. 1409/2013 ESB-a od 28. studenoga 2013. o statistici platnog prometa (ESB/2013/43)² i drugim standardima kojima se uređuju platne usluge.

Pružatelji platnih usluga (izvještajni obveznici) čiji su podaci upotrijebljeni pri izradi publikacije jesu kreditne institucije (banke) koje su od HNB-a dobile odobrenje za rad u sklopu kojeg je i pružanje platnih usluga propisano posebnim zakonom i Financijska agencija.

² Regulation (EU) No 1409/2013 of the European Central Bank of 28 November 2013 on payment statistics (ECB/2013/43)

U publikaciji se na cjelovit način iznose agregirani statistički podaci u RH za 2018. godinu kao i pregled pojedinih statističkih podataka za 2018. s usporedbom za 2017. i 2016. godinu o:

- kreditnim transferima i trajnim nalogima – prikazanima na mjesečnoj razini, sa stanjem na kraju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja (mjeseca) ili godišnje
- novčanim pošiljkama i usluzi plaćanja računa – prikazanima na mjesečnoj razini ili godišnje
- izravnom terećenju – prikazanom na mjesečnoj razini, sa stanjem na kraju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja (mjeseca) ili godišnje i
- transakcijskim računima – prikazanima na mjesečnoj razini ili sa stanjem na kraju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja (mjeseca).

Podaci o platnim uslugama kreditnih transfera (uključujući uslugu trajnog naloga), novčanim pošiljkama (uključujući uslugu plaćanja računa) i izravnim terećenjima prikupljaju se u originalnoj valuti, tj. valuti u kojoj se transakcija provodi (valuta transakcije). Za potrebe publikacije sve transakcije u drugim valutama preračunate su u kune po srednjem tečaju HNB-a na posljednji dan izvještajnog razdoblja. Podaci o novčanoj vrijednosti transakcija iskazani su u kunama bez lipa.

U publikaciji se iznose agregirani statistički podaci u RH za 2018. godinu kao i pregled pojedinih statističkih podataka za potrošače i nepotrošače:

- **“potrošač”** – jest fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenima Zakonom o platnom prometu (NN, br. 66/2018.) djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja
- **“nepotrošač”** – jest pravna ili fizička osoba koja nije potrošač (u nastavku teksta: poslovni subjekt).

Uključuju se:

- pravne osobe (npr. trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, zaklade i dr.), obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju slobodna zanimanja ili gospodarsku djelatnost kad sklapaju ugovor o platnim uslugama ili ugovor o izdavanju elektroničkog novca unutar područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja, subjekti koji nemaju pravnu sposobnost, a mogu biti vlasnici računa za plaćanje (npr. tijela državne uprave, predstavništva i dr.).

Detaljnija metodološka objašnjenja povezana s pojedinim pojmovima iz izvješća dana su u svakom poglavlju zasebno.

3. Platne transakcije u Republici Hrvatskoj

U Tablici 1. prikazane su platne transakcije u Republici Hrvatskoj u 2018. godini. Podaci se odnose na platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Financijske agencije izvršene u svim valutama, preračunato u kune.

Tablica 1. Platne transakcije u RH

Izvršene platne transakcije	Broj transakcija	%	Vrijednost transakcija	%
A) Nacionalne platne transakcije				
1. Poslani kreditni transferi	303.058.642	80,47%	1.918.046.876.783	95,73%
2. Trajni nalozi	22.784.868	6,05%	59.514.169.532	2,97%
3. Usluga plaćanja računa	23.137.485	6,14%	5.415.783.828	0,27%
4. Izravna terećenja	27.486.333	7,30%	20.329.358.957	1,01%
5. Poslane novčane pošiljke	138.691	0,04%	205.688.300	0,02%
Ukupno nacionalne platne transakcije (1. – 5.)	376.606.019	100%	2.003.511.877.400	100%
B) Međunarodne platne transakcije				
6. Poslani kreditni transferi	3.833.309	36,31%	247.167.149.939	49,94%
7. Primljeni kreditni transferi	6.484.021	61,42%	247.250.441.295	49,96%
8. Poslane novčane pošiljke	13.054	0,13%	27.493.568	0,01%
9. Primljene novčane pošiljke	225.754	2,14%	449.859.958	0,09%
Ukupno međunarodne platne transakcije (6. – 9.)	10.556.138	100%	494.894.944.760	100%
UKUPNO (A + B)	387.162.157		2.498.406.822.160	

Izvršene platne transakcije obuhvaćaju izvršene platne transakcije kreditnih transfera, trajnog naloga, izravnog terećenja, novčane pošiljke i usluge plaćanja računa u svim valutama.

A) Nacionalna platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji se nalazi u RH;

- 1. Poslani kreditni transferi** obuhvaćaju sve nacionalne kreditne transfere izvršene na teret računa za plaćanje potrošača, poslovnih subjekata i kreditnih institucija.
- 2. Trajni nalozi** obuhvaćaju sve nacionalne trajne naloge izvršene na teret računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata.
- 3. Usluga plaćanja računa** obuhvaća sve nacionalne usluge plaćanja računa za plaćanje izvršene na teret potrošača i poslovnih subjekata.
- 4. Izravna terećenja** obuhvaćaju sva nacionalna izravna terećenja izvršena na teret računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata.
- 5. Poslane novčane pošiljke** obuhvaćaju sve nacionalne novčane pošiljke izvršene na teret potrošača i poslovnih subjekata.

B) Međunarodna platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) nalazi u RH, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) u trećoj državi ili drugoj državi članici;

- 6. Poslani kreditni transferi** obuhvaćaju sve međunarodne kreditne transfere izvršene na teret računa za plaćanje potrošača, poslovnih subjekata i kreditnih institucija.
- 7. Primljeni kreditni transferi** obuhvaćaju sve međunarodne kreditne transfere izvršene u korist računa za plaćanje potrošača, poslovnih subjekata i kreditnih institucija.
- 8. Poslane novčane pošiljke** obuhvaćaju sve međunarodne novčane pošiljke izvršene na teret potrošača i poslovnih subjekata.
- 9. Primljene novčane pošiljke** obuhvaćaju sve međunarodne novčane pošiljke izvršene u korist potrošača i poslovnih subjekata.

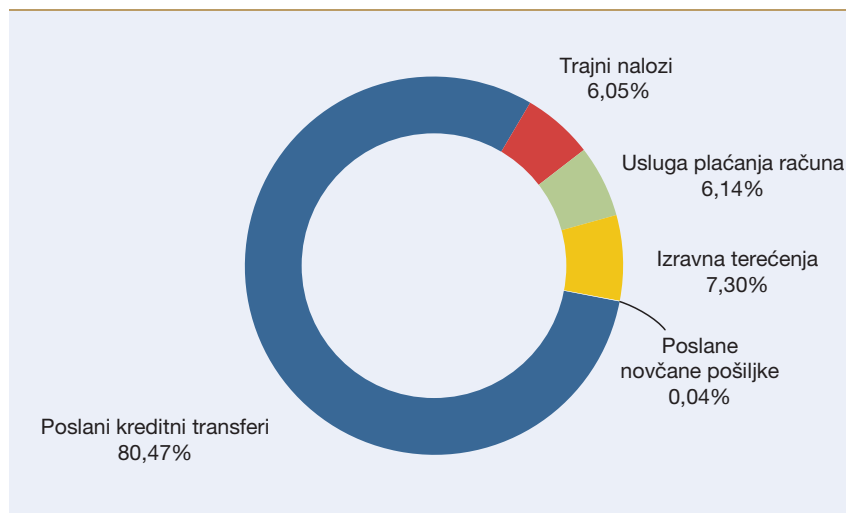
Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama, preračunato u kune.

Izvor: HNB

Iz strukture nacionalnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija vidljivo je kako se najveći udio (80,47%) odnosi na transakcije poslanih kreditnih transfera. Manji dio odnosi se na transakcije usluge plaćanja računa s udjelom od 6,14%, transakcije izravnih terećenja sa 7,30% i transakcije trajnog naloga sa 6,05%. Na posljednjem su mjestu transakcije poslanih novčanih pošiljki s udjelom od 0,04% (Slika 1.).

Slika 1. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija

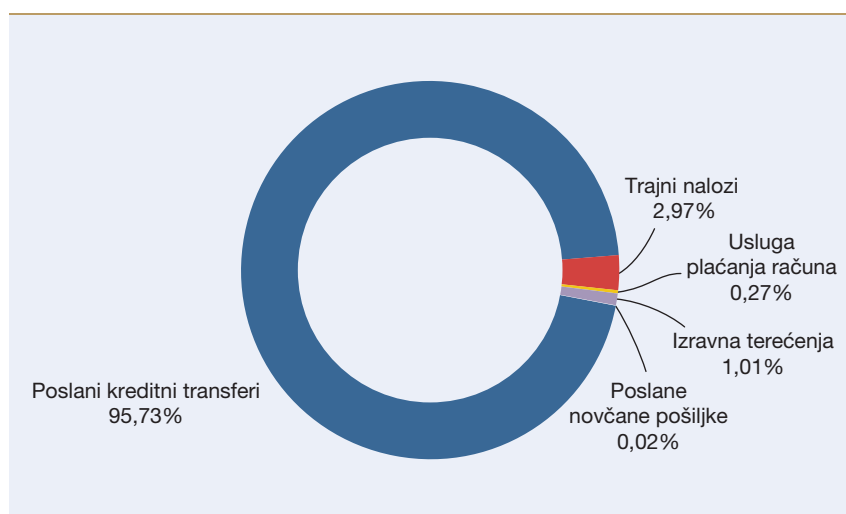

Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama, preračunato u kune.

Izvor: HNB

U strukturi nacionalnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija najveći udio odnosi se na poslane kreditne transfere s 95,73%, dok se znatno manji udio odnosi na uslugu trajnog naloga (2,97%), uslugu izravnog terećenja (1,01%), uslugu plaćanja računa (0,27%) te poslane novčane pošiljke (0,02%) – Slika 2.

Slika 2. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija

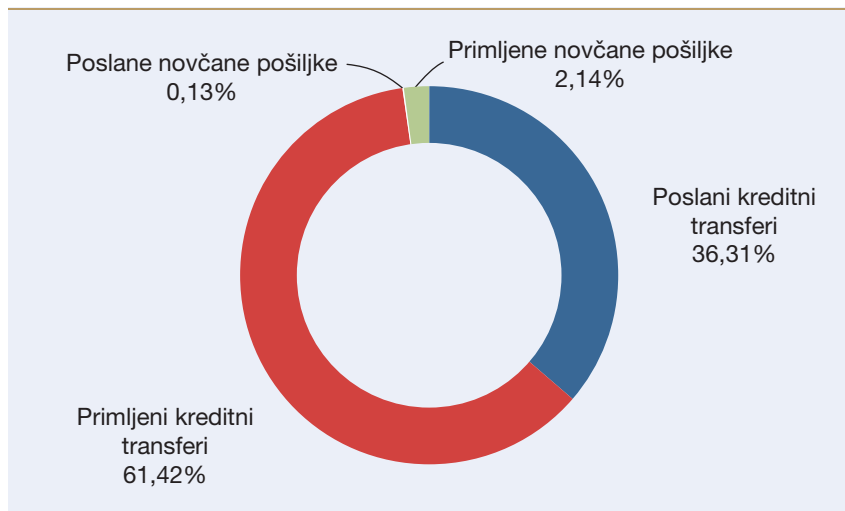

Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama, preračunato u kune.

Izvor: HNB

Najveće udjele u broju međunarodnih platnih transakcija imaju transakcije primljenih kreditnih transfera s udjelom od 61,42% i poslani kreditni transferi s udjelom od 36,31%. Manji udio odnosi se na primljene novčane pošiljke s udjelom od 2,14% te poslane novčane pošiljke s udjelom od 0,13% (Slika 3.).

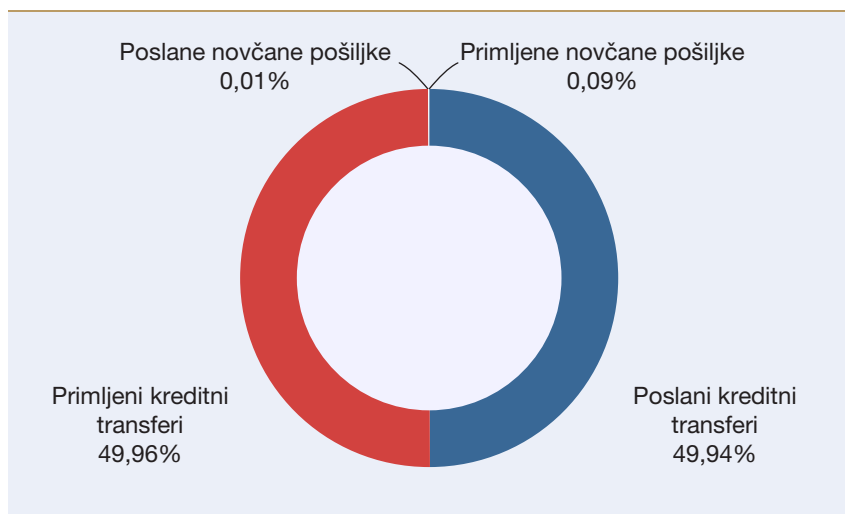
Slika 3. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija

Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama, preračunato u kune.
Izvor: HNB

Iz strukture vrijednosti međunarodnih kreditnih transfera vidljivo je da je gotovo podjednak udio poslanih kreditnih transfera (49,94%) i primljenih kreditnih transfera (49,96%), dok se znatno manji udio odnosi na primljene novčane pošiljke (0,09%) i poslane novčane pošiljke s udjelom od 0,01% (Slika 4.).

Slika 4. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija

Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama, preračunato u kune.
Izvor: HNB

Analizira li se trend ukupnih platnih transakcija u 2018. u odnosu na 2017. godinu, može se zaključiti da su se broj i vrijednost transakcija kretali na gotovo istoj razini, pri čemu su kreditni transferi blago porasli.

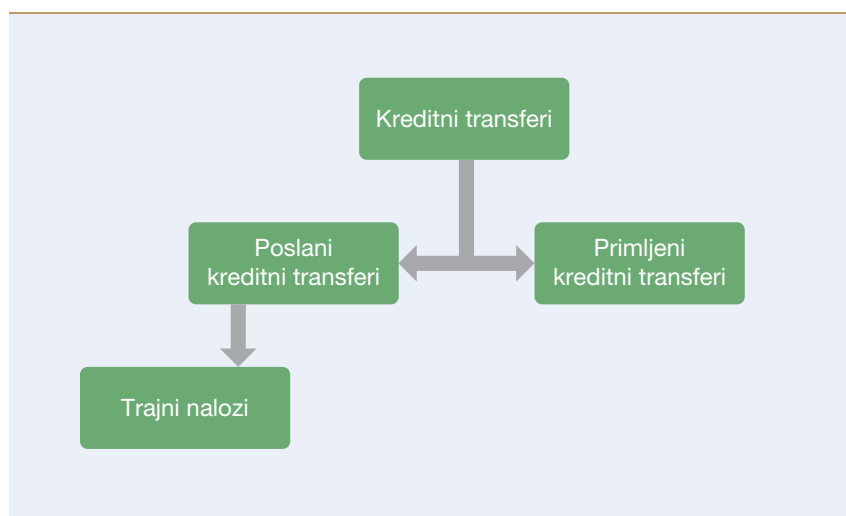
4. Kreditni transfer

Kreditni transfer je platna usluga kojom se na osnovi upute koju inicira platitelj tereti račun za plaćanje platitelja i odobrava račun za plaćanje primatelja plaćanja³. Sama transakcija ne smije se poistovjećivati s pojmom “kredit”, već dolazi od engleske riječi *credit transfer*, što podrazumijeva da je njime zadan prijenos u korist računa primatelja plaćanja na inicijativu platitelja.

Kreditni transferi obuhvaćaju poslani kreditne transfere izvršene na teret računa korisnika platnih usluga i primljene kreditne transfere izvršene u korist računa korisnika platnih usluga.

Poslani kreditni transferi obuhvaćaju nacionalne, prekogranične i međunarodne platne transakcije izvršene na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) te obuhvaćaju i uslugu trajnih naloga.

Slika 5. Struktura kreditnih transfera

³ Ne uključuju se podaci dostavljeni od institucija za elektronički novac koje ujedno obavljaju djelatnost telekomunikacijskih usluga.

Primljeni kreditni transferi obuhvaćaju prekogranične i međunarodne platne transakcije izvršene u korist računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata).

Na Slici 5. prikazana je struktura kreditnih transfera koji obuhvaćaju poslane i primljene kreditne transfere. Poslani kreditni transferi obuhvaćaju i trajne naloge.

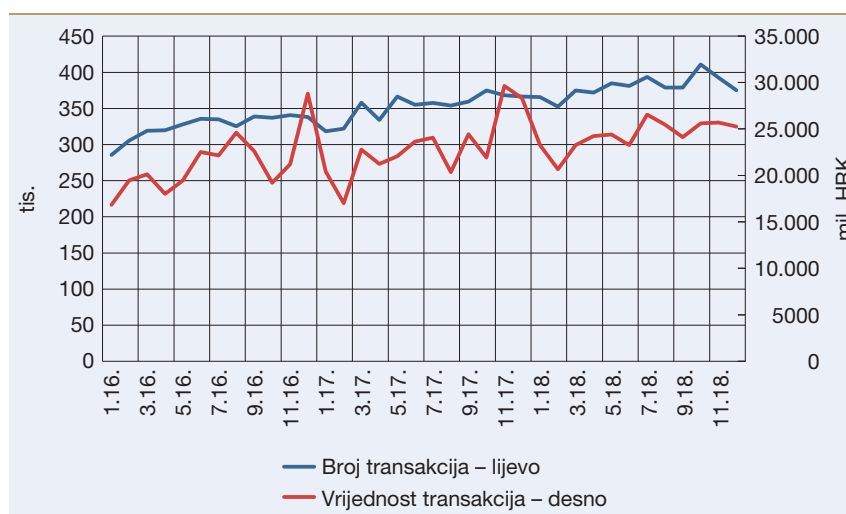
Platnu uslugu kreditnog transfera u Republici Hrvatskoj u 2018. pružalo je 25 kreditnih institucija.

U 2018. godini ukupno je izvršeno 29,88 milijuna nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama, čija je ukupna vrijednost preračunata u kune iznosila 1.987,73 milijarde kuna.

Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune

U 2018. ukupno je izvršeno 4,56 milijuna transakcija poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune u vrijednosti od 291.943,7 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno su izvršene 380.132 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 24.328,64 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jednoga kreditnog transfera iznosila je 64.000 kuna (Slika 6.).

Slika 6. Ukupni poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune.

Izvor: HNB

Ukupan broj i vrijednost poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera u svim valutama (osim kune), preračunato u kune, u 2018. godini povećali su se za 8% u broju i 6% u vrijednosti transakcija u odnosu na 2017. godinu.

Analiziraju li se prosječan broj i vrijednost transakcija poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera (sve valute, preračunato u kune) po transakcijskom računu potrošača i poslovnih subjekata), vidljivo je da su kod potrošača na razini mjeseca po transakcijskom računu prosječno mjesečno izvršena dva kreditna transfera s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 1.937 kuna.

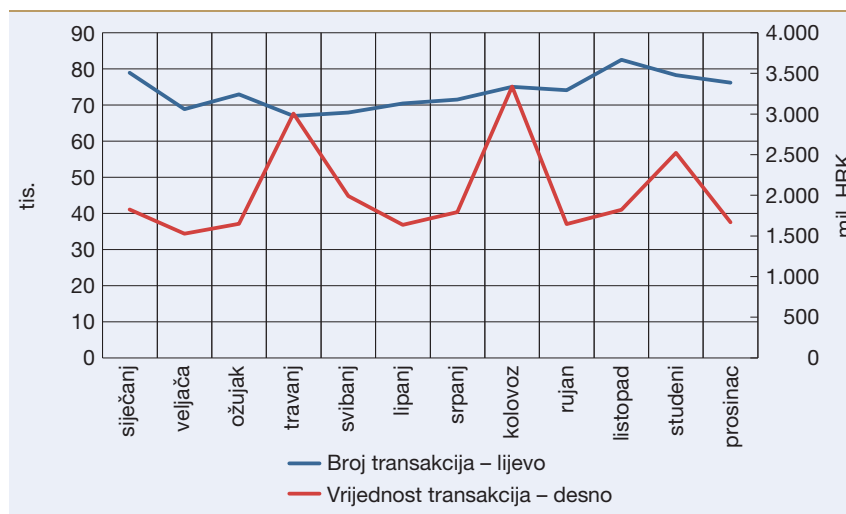
Analizom istih podataka za poslovne subjekte utvrđeno je da je njihov prosječan mjesečni broj iznosio 32 kreditna transfera po transakcijskom računu s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 390.738 kuna.

Imatelj korisnik (potrošač i/ili poslovni subjekt) može imati odnosno biti vlasnik više računa za plaćanje.

Analizom kretanja poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera potrošača u kunama prema imatelju računa, pri čemu se imatelj potrošač koji je vlasnik više računa za plaćanje broji kao jedan, utvrđeno je da je prosječan godišnji broj kreditnih transfera iznosio 39 transakcija s prosječnom godišnjom vrijednosti u iznosu od 33.750 kuna.

Analizom istih podataka za poslovne subjekte utvrđeno je da je njihov prosječni mjesečni broj iznosio 481 transakciju s prosječnom godišnjom vrijednosti u iznosu od 5,24 milijuna kuna.

Slika 7. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača

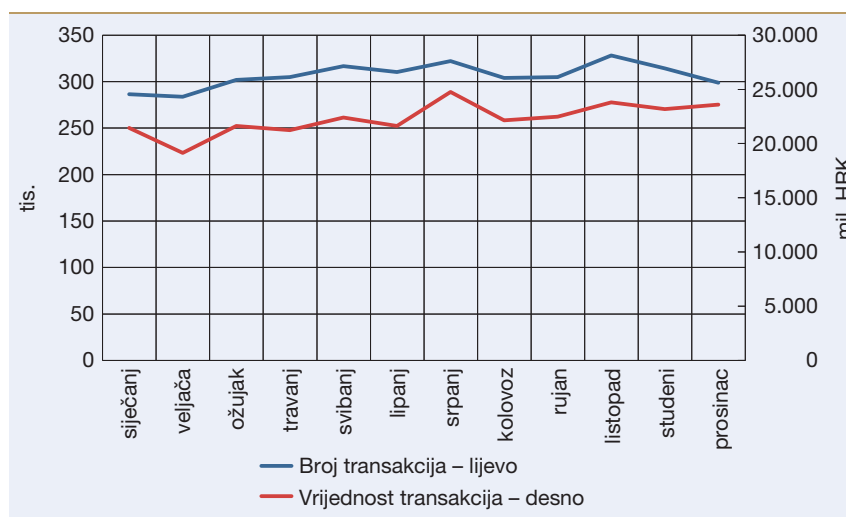
Napomena: Uključeni su poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača u svim valutama (osim kune), preračunato u kune.

Izvor: HNB

U RH ukupno je izvršena 883.571 transakcija poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera potrošača u svim valutama (osim kune), preračunato u kune s ukupnom vrijednosti u iznosu od 24.427,18 milijuna kuna. Mjesečno se prosječno izvršavala 73.631 transakcija s prosječnom vrijednosti u iznosu od 2.035,6 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 27.646 kuna (Slika 7.).

Analizom kretanja prikazanog broja i vrijednosti transakcija poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune, utvrđeno je da je njihov ukupan broj iznosio 3,68 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti od 267.516,52 milijuna kuna. Prosječni mjesečni broj transakcija iznosio je 306.501 transakcija u prosječnoj vrijednosti u iznosu od 22.293,04 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 72.734 kune (Slika 8.).

Slika 8. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune.

Izvor: HNB

4.1. Nacionalni kreditni transferi

Nacionalni kreditni transferi obuhvaćaju nacionalne platne transakcije izvršene na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata⁴).

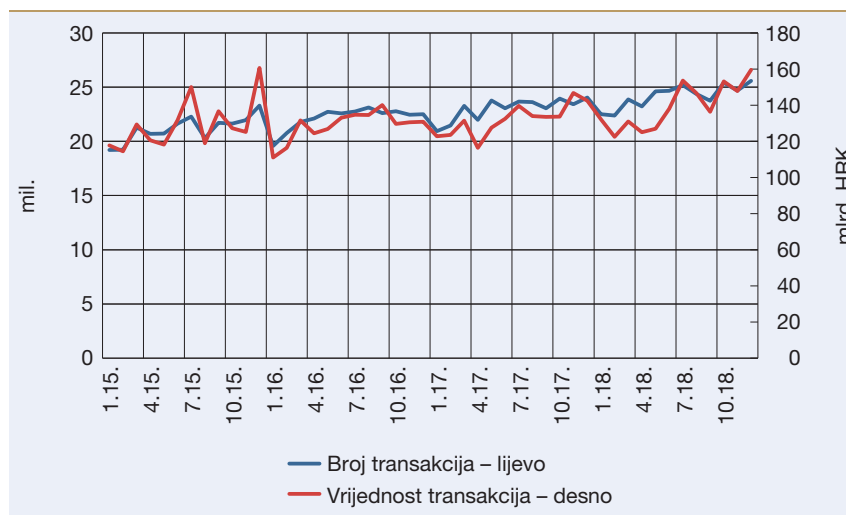
Platnu uslugu nacionalnoga kreditnog transfera u Republici Hrvatskoj u 2018. pružalo je 25 kreditnih institucija.

Način zadavanja kreditnih transfera može biti papirnim nalogom ili u elektroničkom obliku.

Poslani nacionalni kreditni transferi u kunama

U 2018. ukupno je izvršeno 290,28 milijuna transakcija poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u vrijednosti od 1.673,15 milijardi kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 24,19 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 139.428,91 milijun kuna. Prosječna vrijednost jednoga kreditnog transfera iznosila je 5.766 kuna (Slika 9.).

Slika 9. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

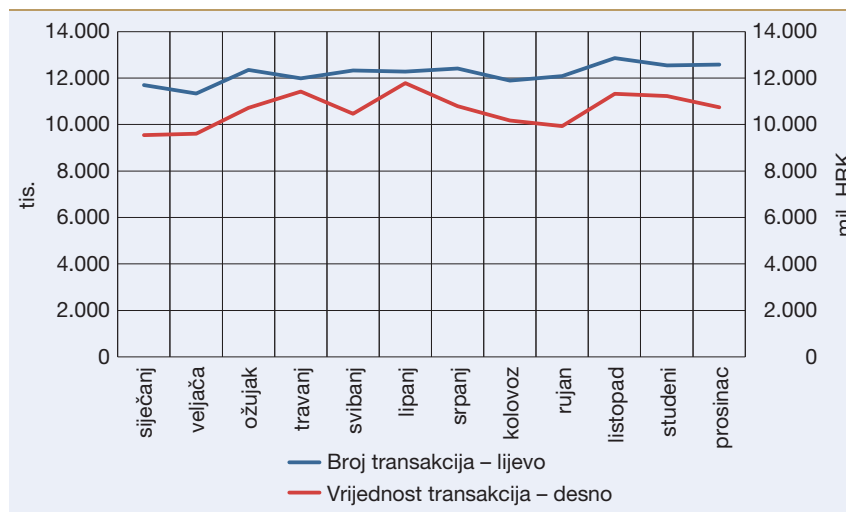
Izvor: HNB

Ukupan broj poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u 2018. godini povećao se za 5,1% u odnosu na 2017. godinu, dok se njihova ukupna vrijednost u istom razdoblju povećala za 5,6%.

4 Nisu uključeni kreditni transferi na teret računa samih kreditnih institucija i Fine.

Ukupan broj poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama u 2018. godini iznosio je 146,39 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti od 127.731,78 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno su izvršena 12,2 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 10.644,31 milijun kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 873 kune (Slika 10.).

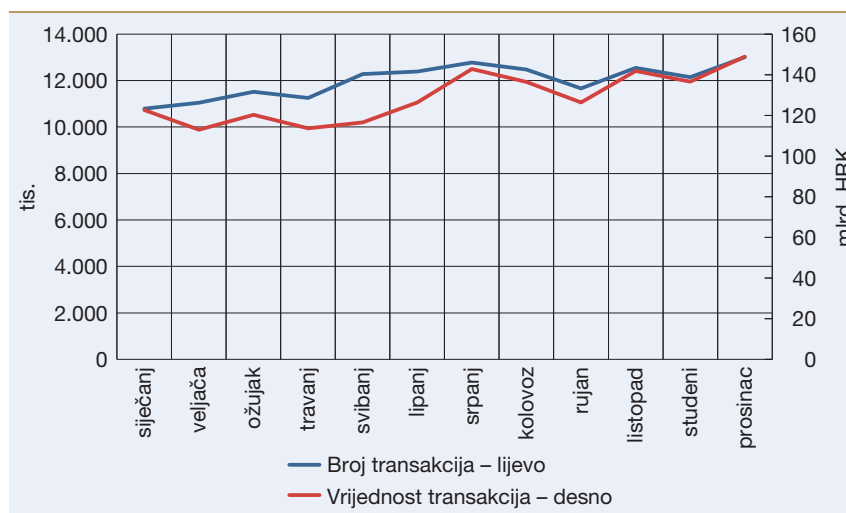
Slika 10. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača u kunama.
Izvor: HNB

Analizom kretanja prikazanog broja i vrijednosti poslanih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u kunama utvrđeno je da je njihov ukupan broj iznosio 143,89 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti u iznosu od 1.545,42 milijarde kuna. Prosječan mjesečni broj iznosio je 12 milijuna transakcija u prosječnom mjesečnom iznosu od 128.784,59 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 10.740 kuna (Slika 11.).

Slika 11. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata

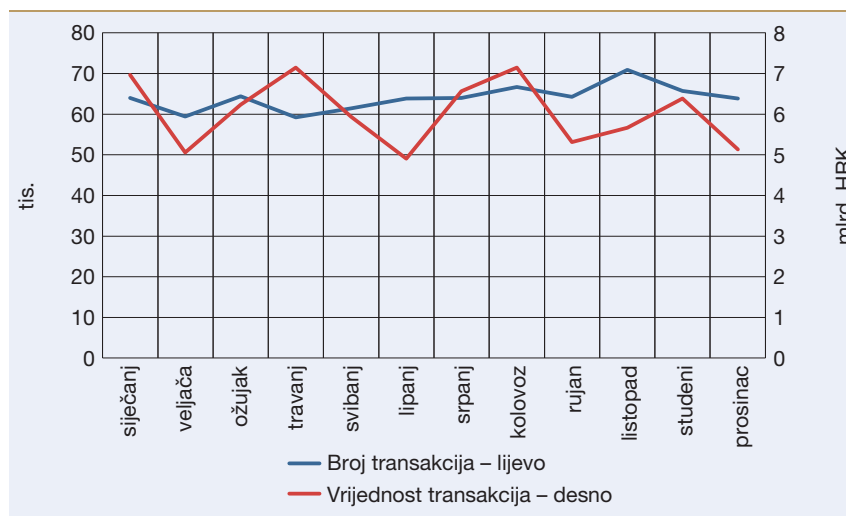
Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata u kunama.
Izvor: HNB

Poslani nacionalni kreditni transferi u svim valutama (osim kune), preračunato u kune

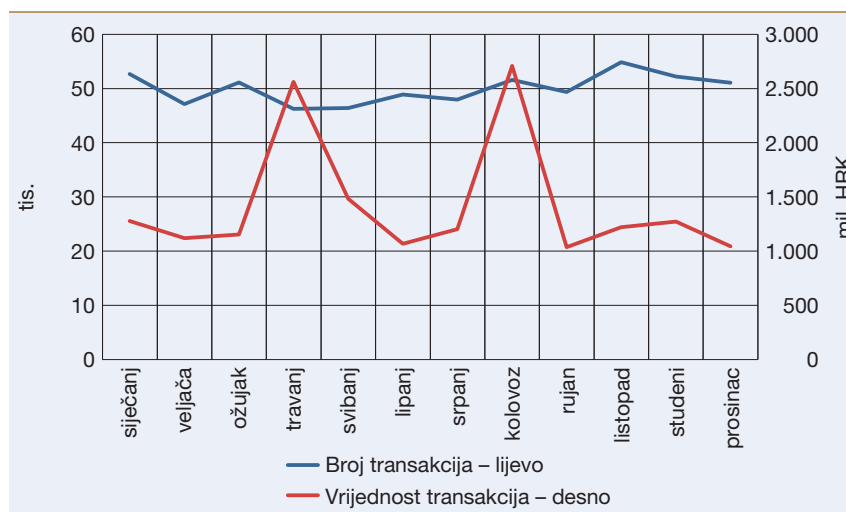
U RH ukupno je izvršeno 767.617 transakcija poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune u vrijednosti od 72.453,37 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 63.968 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 6.037,78 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jednoga kreditnog transfera iznosila je 94.387 kuna (Slika 12.).

Slika 12. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama osim kune, preračunato u kune.
Izvor: HNB

Slika 13. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača

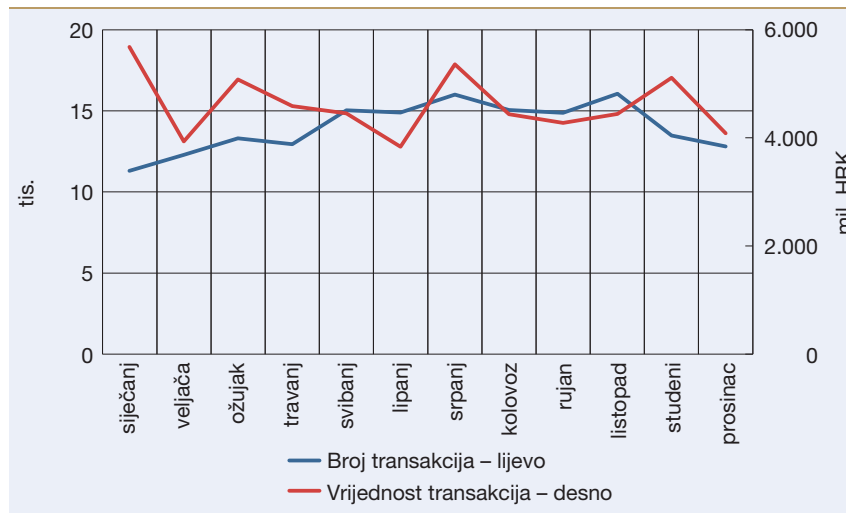

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača u svim valutama osim kune, preračunato u kune.
Izvor: HNB

U RH ukupno je izvršeno 599.548 transakcija poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u svim valutama (osim kune), preračunato u kune s ukupnom vrijednosti u iznosu od 17.151,35 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno su izvršene 49.962 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 1.429,28 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jednoga kreditnog transfera iznosila je 28.607 kuna (Slika 13.).

Analizom kretanja prikazanog broja i vrijednosti transakcija poslanih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune, utvrđeno je da je njihov ukupan broj iznosio 168.069 transakcija u ukupnoj vrijednosti u iznosu od 55.302,01 milijun kuna. Prosječan mjesečni broj iznosio je 14.006 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 4.608,5 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jednoga kreditnog transfera iznosila je 329.044 kune (Slika 14.).

Slika 14. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata u svim valutama osim kune, preračunato u kune.

Izvor: HNB

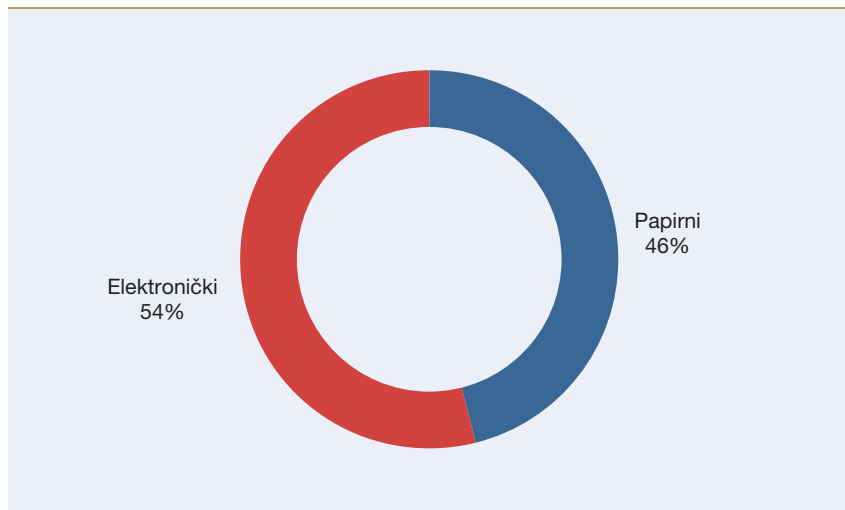
Nacionalni kreditni transferi prema načinu zadavanja

Analizom kretanja izvršenih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama prema načinu zadavanja utvrđeno je da je ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera izvršenih papirnim nalogima iznosio 66,42 milijuna transakcija, a elektronički je izvršen 77,81 milijun transakcija. Prosječan mjesečni broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama izvršenih papirnim nalogima iznosio je 5,53 milijuna, a elektronički 6,48 milijuna transakcija.

Prema prikazanom broju nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama prema načinu zadavanja vidljivo je da je broj kreditnih transfera izvršenih elektronički veći za 17% u odnosu na broj kreditnih transfera

izvršenih papirnim nalogima. U 2018. godini ukupan broj elektronički izvršenih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama povećao se za 15% u odnosu na 2017. godinu.

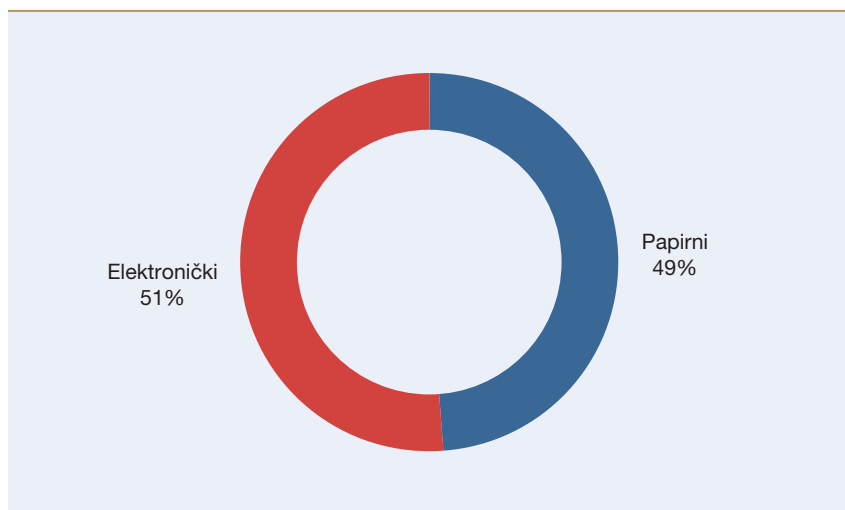
Slika 15. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja

Napomena: Prikaz za nacionalne kreditne transfere potrošača u kunama
Izvor: HNB

Iz prikazanih podataka o vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja utvrđeno je da je papirnim načinom ukupno izvršeno transakcija u vrijednosti od 61.526,96 milijuna kuna, dok se elektronički ukupno izvršilo transakcija u vrijednosti od 64.505,68 milijuna kuna. Prosječno mjesečno papirnim nalogima izvršilo se transakcija u vrijednosti od 5.127,25 milijuna kuna, dok se elektronički prosječno mjesečno izvršilo transakcija u vrijednosti od 5.375,47 milijuna kuna.

Slika 16. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja

Napomena: Prikaz za nacionalne kreditne transfere potrošača u kunama
Izvor: HNB

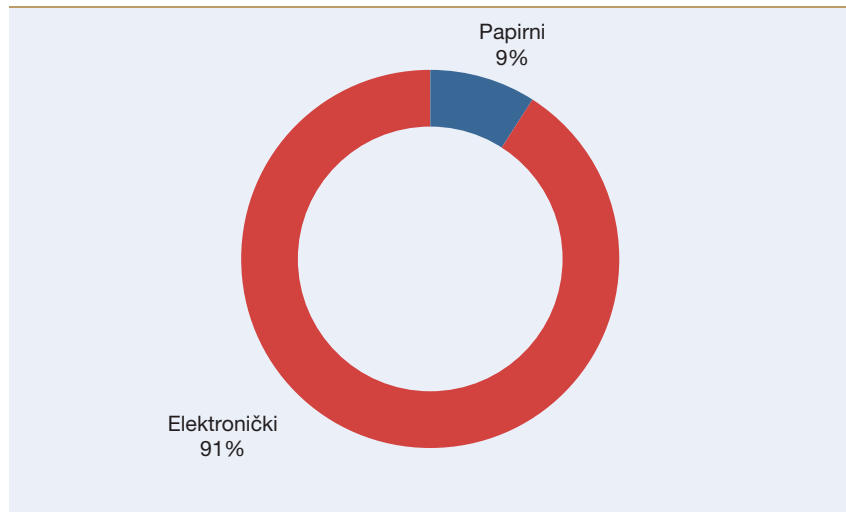
U 2018. godini ukupna vrijednost elektronički izvršenih nacionalnih kreditnih transfera potrošača povećala se za 17,8% u odnosu na 2017. godinu.

Analizom kretanja izvršenih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja utvrđeno je da je ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera izvršenih papirnim nalogima u kunama iznosio 13,03 milijuna transakcija, a elektronički 130,36 milijuna transakcija.

Prema prikazanom broju izvršenih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u kunama prema načinu zadavanja vidljivo je da je omjer elektronički izvršenih naloga, kao i 2017. godine, znatno veći od papirno izvršenih naloga. Prosječan mjesečni broj kreditnih transfera izvršenih papirnim načinom iznosio je 1,1 milijun transakcija, dok je elektronički prosječno mjesečno izvršeno 10,86 milijuna transakcija.

U 2018. godini ukupan broj elektronički izvršenih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata povećao se za 5,3% u odnosu na 2017. godinu.

Slika 17. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja

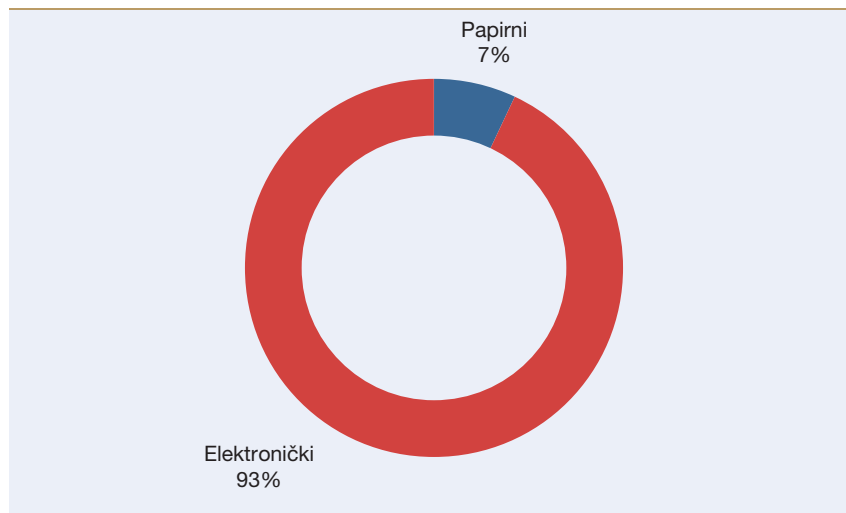
Napomena: Udjeli u broju nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja
Izvor: HNB

Analiziranjem podataka o vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u kunama prema načinu zadavanja utvrđeno je da je papirnim načinom, kao i 2017. godine, ukupno izvršeno znatno manje transakcija u odnosu na elektronički zadane naloge. Ukupna vrijednost papirnih naloga iznosila je 108.409,46 milijuna kuna, dok se elektronički ukupno izvršilo 1.434,99 milijardi kuna. Prosječna mjesečna vrijednost papirnih naloga iznosila je 9.034,12 milijuna kuna, dok se elektronički

prosječno mjesečno izvršilo transakcija u vrijednosti od 119.582,75 milijuna kuna.

U 2018. godini ukupna vrijednost elektronički izvršenih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata povećala se za 4% u odnosu na 2017. godinu.

Slika 18. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja

Napomena: Udjeli u vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja, u kunama
Izvor: HNB

Nacionalni kreditni transferi izvršeni papirnim nalogom

Dio platnih transakcija nacionalnoga kreditnog transfera izvršava se tako da se podnesu kao papirni nalog na šalteru kreditne institucije ili druge pravne osobe koja radi u ime i za račun kreditne institucije. Također mogu biti zadani s pomoću 2D barkoda otisnutog na papirnim nalozima za plaćanje koji se "skeniraju"/očitavaju na šalterima kreditne institucije ili kod druge pravne osobe koja radi u ime i za račun kreditne institucije, a koji se izvršavaju kao kreditni transferi.

Ukupan broj transakcija nacionalnih kreditnih transfera potrošača zadanih papirnim nalogom na šalteru kreditnih institucija iznosio je 25,62 milijuna transakcija, dok su poslovni subjekti izvršili 12,36 milijuna transakcija. Njihova je vrijednost za potrošače ukupno iznosila 53.317,33 milijuna kuna, a za poslovne subjekte 106.631,34 milijuna kuna.

U odnosu na 2017. godinu i kod potrošača i kod poslovnih subjekata evidentan je pad u broju izvršenih transakcija zadanih papirnim nalogom na šalteru, i to za 7,6% kod potrošača i 10,4% kod poslovnih subjekata.

Prema podacima za nacionalne kreditne transfere u kunama izvršene pomoću 2D barkoda na papirnim nalogima za plaćanje utvrđeno je da je njihov ukupan broj za potrošače iznosio 40,77 milijuna transakcija, a za poslovne subjekte 645.448 transakcija. Njihova vrijednost za potrošače ukupno je iznosila 8.209,63 milijuna kuna, a za poslovne subjekte 1.408,23 milijuna kuna.

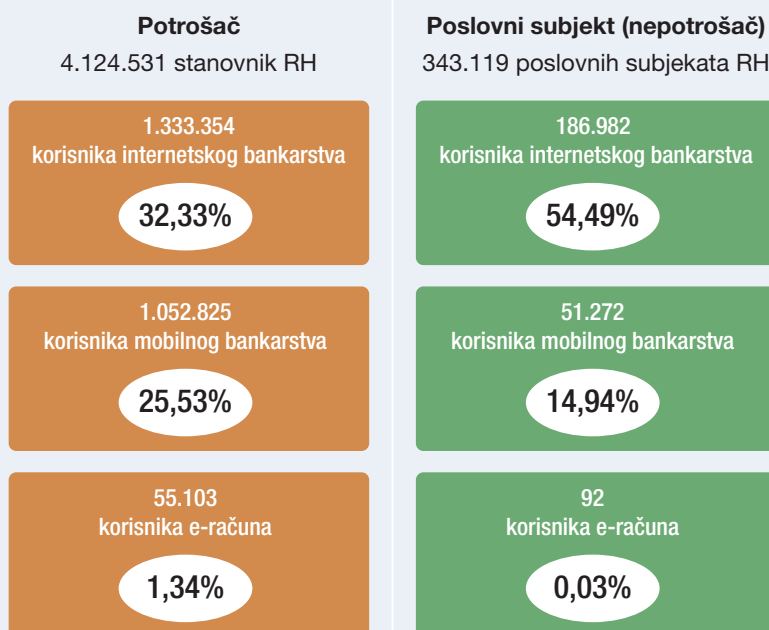
U odnosu na 2017. godinu i kod potrošača i kod poslovnih subjekata zabilježen je blagi porast ukupno izvršenih transakcija izvršenih 2D barkodom na papirnim nalogima za plaćanje. Kod potrošača navedeni je porast iznosio 2,4% u broju i 1,4% u vrijednosti transakcija. Kod poslovnih subjekata porast je iznosio 6,4% u broju, ali je istodobno u vrijednosti transakcija pala za 6,6%.

Iz analize vrijednosti izvršenih transakcija vidljivo je da je vrijednost transakcija izvršenih na šalteru i kod potrošača i kod poslovnih subjekata veća od vrijednosti transakcija izvršenih 2D barkodom.

Na osnovi prikazanih podataka može se zaključiti da se potrošači znatno više služe uslugom izvršenja platnih transakcija 2D barkodom u odnosu na poslovne subjekte.

Nacionalni kreditni transfere izvršeni elektronički

Okvir 1. Udio korištenja platnoprometnih servisa potrošača u odnosu na broj stanovnika RH i poslovnih subjekata i subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima u RH

Izvor: HNB

Tablica 2. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera izvršenih elektronički

Način plaćanja	Potrošač	Poslovni subjekt
Šalter	189.536	23.918.694
Internet	33.096.784	98.444.170
Telebanking	0	336.523
Mobilni telefon	43.814.479	5.165.600
Bankomat / bankarski kiosk	59.844	0
E-račun	568.323	228
Ostalo	80.442	2.491.305

Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi na teret potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Tablica 3. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera izvršenih elektronički

Način plaćanja	Potrošač	Poslovni subjekt
Šalter	260.599.916	264.807.489.001
Internet	30.750.417.729	1.051.114.943.729
Telebanking	0	18.608.627.662
Mobilni telefon	31.861.204.405	12.092.145.193
Bankomat / bankarski kiosk	44.499.042	0
E-račun	117.735.388	64.793
Ostalo	1.471.227.078	88.369.680.549

Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi na teret potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Tablica 4. Prosječan broj i vrijednost transakcija nacionalnih kreditnih transfera prema broju korisnika platnih usluga

Usluge	Potrošač		Poslovni subjekt	
	Broj transakcija	Vrijednost transakcija	Broj transakcija	Vrijednost transakcija
Internetsko bankarstvo	25	23.062	526	5.621.477
Mobilno bankarstvo	42	30.263	101	235.843
E-račun	10	2.137	3	704

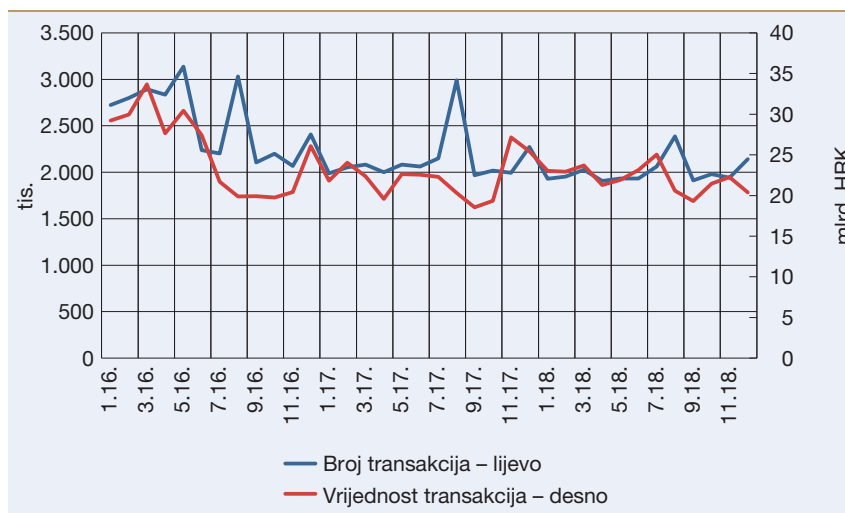
Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi na teret potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Analizirajući ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički na šalteru, možemo zaključiti da se u 2018. godini ukupan broj smanjio za 6% u odnosu na 2017. godinu (Slika 19.).

Analizirajući ukupnu vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički na šalteru, možemo zaključiti da se u 2018. godini ukupna vrijednost smanjila za 0,4% u usporedbi s 2017. godinom (Slika 19.).

Slika 19. Ukupan broj i vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički na šalteru

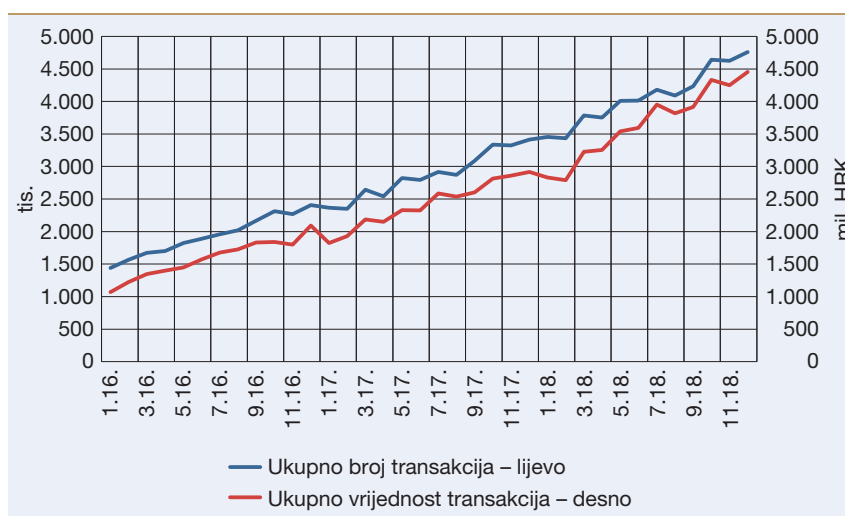
Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Analizirajući ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički mobilnim telefonom, možemo zaključiti da se u 2018. godini ukupan broj povećao za 42% u odnosu na 2017. godinu (Slika 20.).

Analizirajući ukupnu vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički mobilnim telefonom, možemo zaključiti da se u 2018. godini ukupna vrijednost povećala za 51% u odnosu na 2017. godinu (Slika 20.).

Slika 20. Ukupan broj i vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički mobilnim telefonom

Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

4.1.1. Trajni nalog

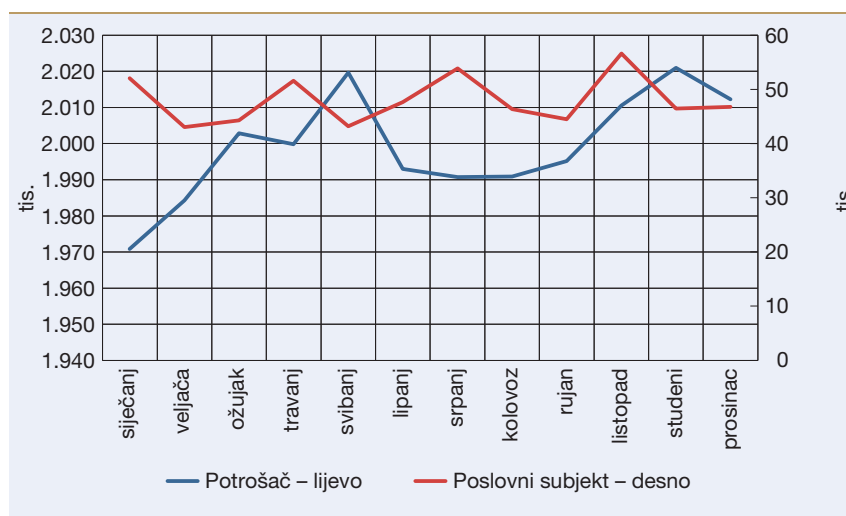
Trajni nalog je platna usluga kojom kreditna institucija, na temelju posebnog ugovora o trajnom nalogu sa svojim korisnikom platnih usluga, periodično, na određeni ili određivi dan prenosi određeni ili određivi iznos s računa za plaćanje svojega korisnika platnih usluga u korist računa za plaćanje primatelja plaćanja (npr. plaćanje TV pretplate, plaćanje anuiteta ili rate kredita i sl.).

Platnu uslugu trajnog naloga u RH u 2018. pružalo je 25 kreditnih institucija.

Broj ugovora trajnog naloga jest broj suglasnosti platitelja za izvršenje platne transakcije trajnog naloga koje je kreditna institucija zaprimila, a evidentira ga kreditna institucija kod koje se vodi račun koji je naveden u ugovoru o trajnom nalogu.

Nacionalna platna transakcija trajnog naloga obuhvaća nacionalne platne transakcije izvršene u kunama na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata).

Slika 21. Broj ugovora trajnog naloga

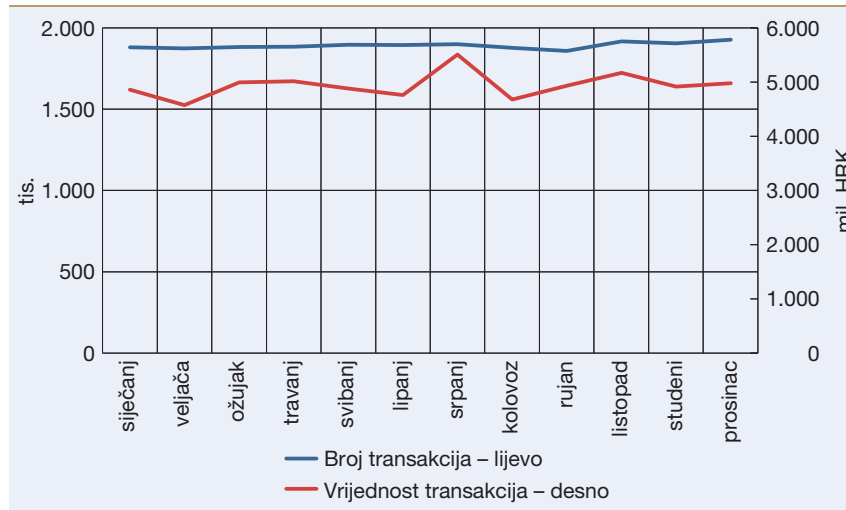

Izvor: HNB

U 2018. godini ukupno je u RH izvršeno 22,78 milijuna transakcija trajnih naloga potrošača i poslovnih subjekata (u svim valutama, preračunato u kune) u ukupnoj vrijednosti od 59.514,17 milijuna kuna.

U RH ukupno je izvršeno 22,70 milijuna transakcija trajnih naloga potrošača i poslovnih subjekata u kunama u ukupnoj vrijednosti od 59.298,5 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 1,89 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 4.941,54 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije trajnog naloga iznosila je 2.612 kuna (Slika 22.).

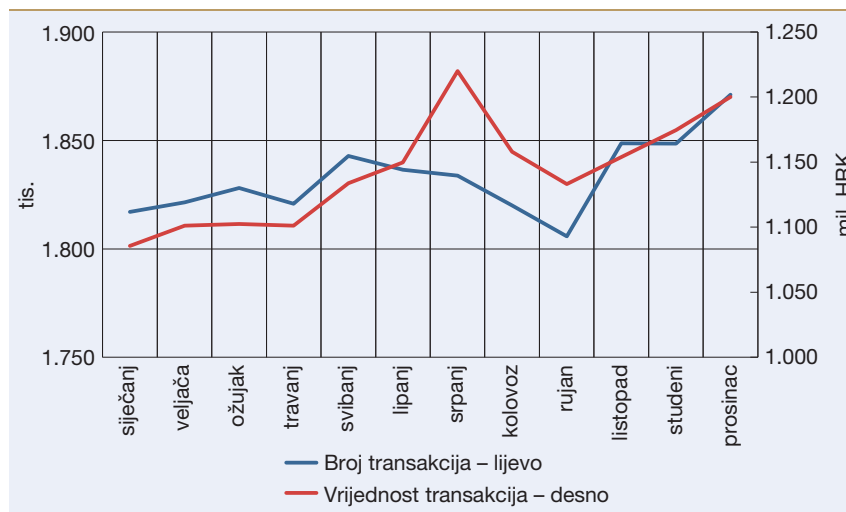
Slika 22. Ukupan broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača i poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su trajni nalozi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.
Izvor: HNB

Prema prikazanom broju i vrijednosti transakcija trajnog naloga potrošača u kunama utvrđeno je kako je njihov ukupan broj iznosio 21,99 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti od 13.713,57 milijuna kuna. Prosječno su mjesečno izvršena 1,83 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 1.142,8 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije trajnog naloga iznosila je 624 kune (Slika 23.).

Slika 23. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača

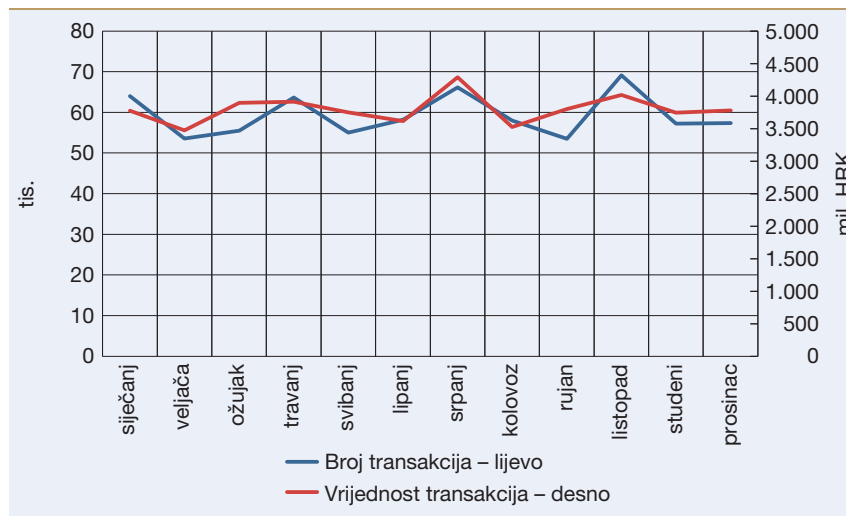

Napomena: Uključeni su trajni nalozi potrošača u kunama.
Izvor: HNB

Prema podacima o broju i vrijednosti transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata u kunama utvrđeno je da je njihov ukupan broj iznosio 711.179 transakcija s ukupnom vrijednosti u iznosu od 45.584,93 milijuna kuna. Prosječno je mjesečno izvršeno 59.265 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 3.798,74 milijuna kuna.

Prosječna vrijednost jedne transakcije trajnog naloga iznosila je 64.098 kuna (Slika 24.).

Slika 24. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata

Napomena: Uključeni su trajni nalozi poslovnih subjekata u kunama.
Izvor: HNB

Na osnovi usporedbe izvršenih trajnih naloga potrošača i poslovnih subjekata može se zaključiti da je, kao i prethodnih godina, broj trajnih naloga potrošača u odnosu na broj trajnih naloga poslovnih subjekata veći. Međutim, ako se analizira vrijednost izvršenih trajnih naloga, može se zaključiti suprotno, odnosno vrijednost trajnih naloga kod poslovnih subjekata veća je od vrijednosti trajnih naloga kod potrošača.

Analizom podataka o broju korisnika platnih usluga potrošača koji se koriste uslugom trajnog naloga na teret svojeg računa za plaćanje (pri čemu se korisnik broji kao jedan neovisno o broju sklopljenih ugovora o trajnom nalogu s kreditnom institucijom) utvrđeno je da je njihov udio u odnosu na ukupan broj stanovnika RH iznosio 31,23%, odnosno njih 1.288.231 ima ugovorenu minimalno jednu uslugu trajnog naloga.

Prema broju korisnika platnih usluga poslovnih subjekata koji se koriste uslugom trajnog naloga na teret svojeg računa za plaćanje (pri čemu se korisnik broji kao jedan neovisno o broju sklopljenih ugovora o trajnom nalogu s kreditnom institucijom) utvrđeno je da je njihov udio u odnosu na ukupan broj registriranih poslovnih subjekata u RH iznosio 10,2%, odnosno njih 35.092 imaju ugovorenu minimalno jednu uslugu trajnog naloga.

Iz prikazanih podataka može se zaključiti da je broj korisnika platne usluge trajnog naloga i broj računa kod kojih je ugovoreno izvršavanje trajnih naloga znatno veći kod potrošača u odnosu na poslovne subjekte.

Iz podataka o ukupnom broju i vrijednosti transakcija trajnih naloga u RH (sve valute ukupno, preračunato u kune) prema broju korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) koji su s kreditnom institucijom sklopili ugovor o trajnom nalogu na teret svojeg računa za plaćanje možemo zaključiti sljedeće:

- prosječan mjesečni broj transakcija trajnog naloga potrošača po korisniku trajnog naloga iznosio je 1,4 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 898 kuna
- prosječan mjesečni broj transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata po korisniku trajnog naloga iznosio je 1,7 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 108.372 kune.

4.2. Međunarodni kreditni transferi

Međunarodni kreditni transfer jest platna transakcija kreditnog transfera u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) nalazi u RH, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) u trećoj državi ili drugoj državi članici.

- Prekogranični kreditni transferi obuhvaćaju prekogranične platne transakcije u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) nalazi u RH, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) u drugoj državi članici izvršene na teret / u korist računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) kao i na teret / u korist računa kreditnih institucija.
- Međunarodni kreditni transferi obuhvaćaju međunarodne platne transakcije u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) nalazi u RH, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) u trećoj državi izvršene na teret / u korist računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) kao i na teret / u korist računa kreditnih institucija.

Platnu uslugu međunarodnoga kreditnog transfera u Republici Hrvatskoj u 2018. pružale su 22 kreditne institucije.

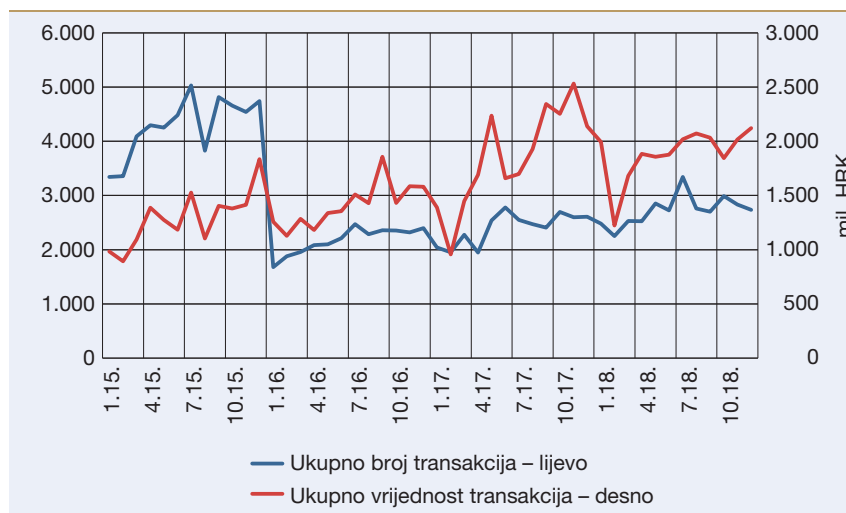
4.2.1. Poslani međunarodni kreditni transferi

Poslani međunarodni kreditni transferi obuhvaćaju međunarodne platne transakcije na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata), koje je kreditna institucija izvršila/poslala u korist pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja koji posluje u drugoj državi članici ili u trećoj državi.

U 2018. ukupno je izvršeno 32.756 transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u ukupnoj vrijednosti od 22.634,87 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 2.730 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 1.886,24 milijuna kuna (Slika 25.).

Ukupan broj poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u 2018. godini povećao se za 13,4% u odnosu na 2017. godinu, dok se njihova ukupna vrijednost u istom razdoblju povećala za 1,6%.

Slika 25. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama

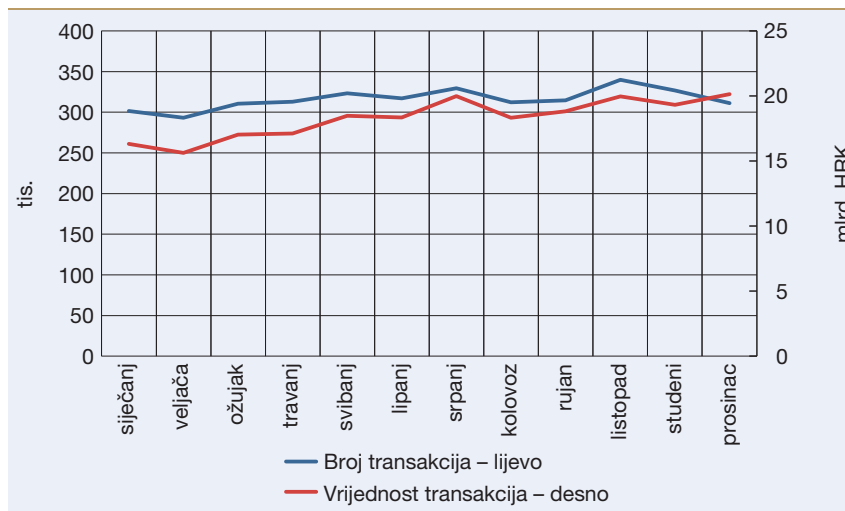
Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

U RH ukupno je izvršeno 3,79 milijuna transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune u ukupnoj vrijednosti od 219.490,33 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno su izvršene 316.163 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 18.290,86 milijuna kuna (Slika 26.).

Prema prikazanom broju i vrijednosti poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača u svim valutama (osim kune), preračunato u kune, vidljivo je da je njihov ukupan broj iznosio 284.023 transakcije

Slika 26. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune)

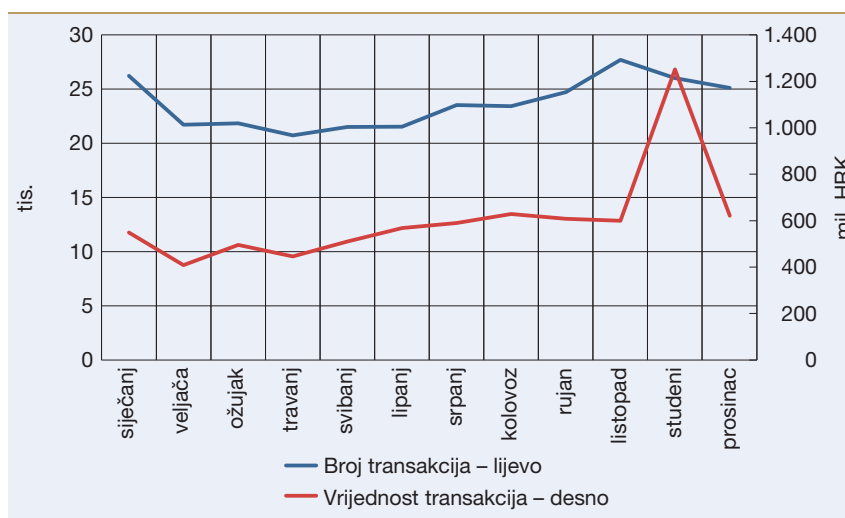

Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune).

Izvor: HNB

s ukupnom vrijednosti u iznosu od 7.275,83 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno se izvršilo 23.669 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 606,32 milijuna kuna. Prosječna mjesečna vrijednost jedne transakcije iznosila je 25.617 kuna (Slika 27.).

Slika 27. Poslani međunarodni kreditni transferi potrošača

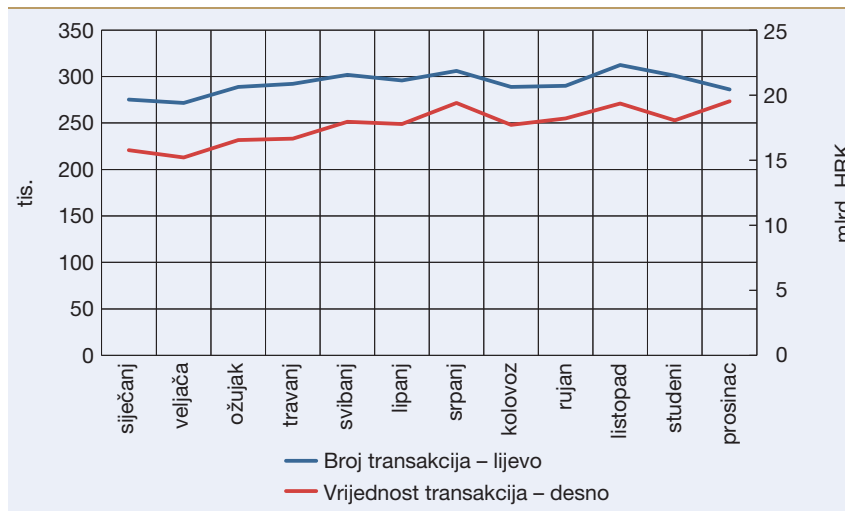
Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi potrošača u svim valutama (osim kune).

Izvor: HNB

Analizom prikazanih podataka utvrđeno je da je ukupan broj poslanih međunarodnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune) preračunato u kune iznosio 3,5 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti u iznosu od 212.214,51 milijun kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 292.495 transakcija s prosječnom

mjesečnom vrijednosti od 17.684,54 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 60.461 kunu (Slika 28.).

Slika 28. Poslani međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata

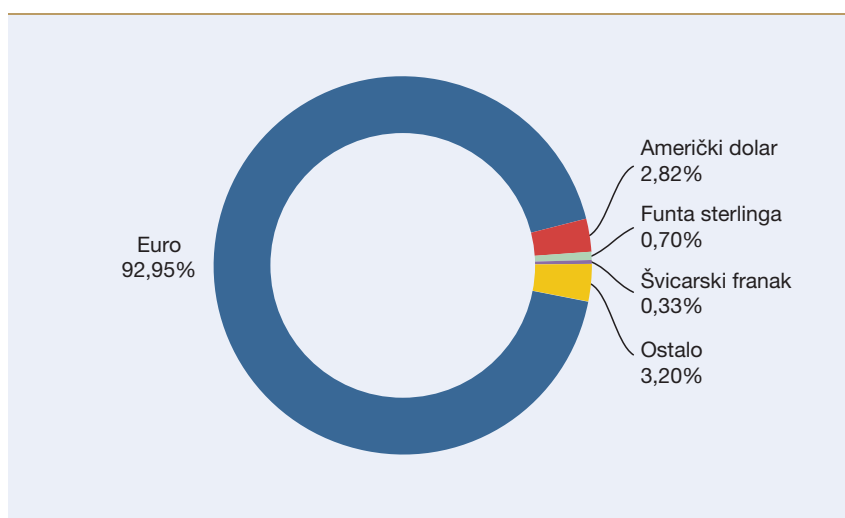

Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune).

Izvor: HNB

Na Slici 29. vidljivo je da se najveći udio u ukupnom broju transakcija poslanih prekograničnih/međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata odnosi na valutu euro s 92,95%. Slijede američki dolar s udjelom od 2,82%, funta sterlinga s 0,7% i švicarski franak s 0,33%. Udio od 3,2% odnosi se na sve ostale valute ukupno.

Slika 29. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata

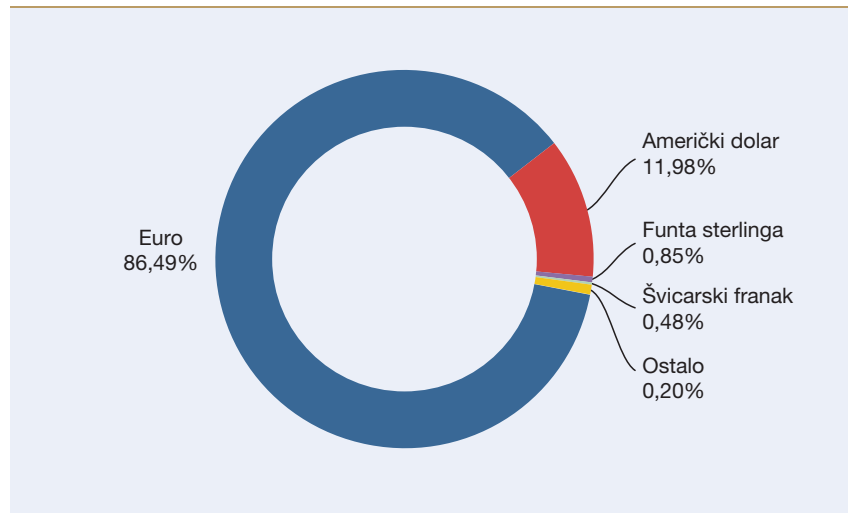
Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte

Izvor: HNB

Prema udjelima valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata iz Slike 30. može se zaključiti da se najveći udio transakcija odnosi na

valutu euro s 86,42%. Slijede američki dolar s udjelom od 11,98%, funta sterlinga s 0,48% i švicarski franak s 0,2%. Udio od 0,85% odnosi se na sve ostale valute ukupno (Slika 30.).

Slika 30. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata

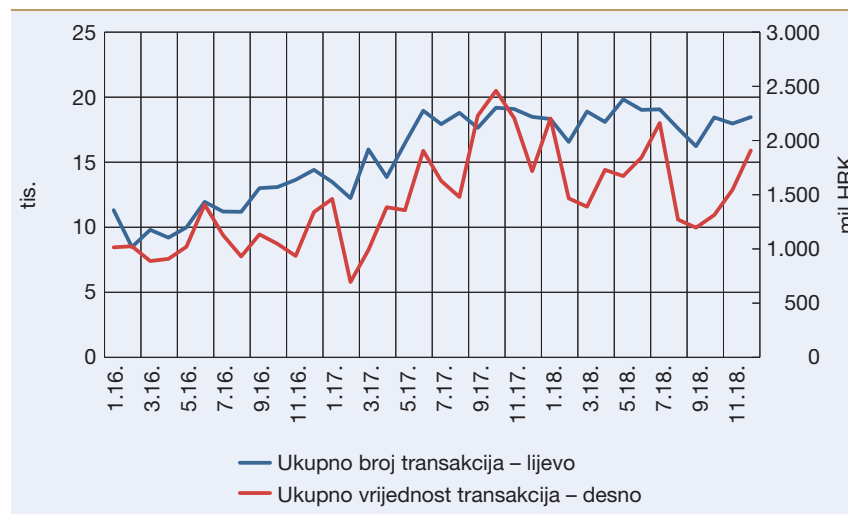

Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte
Izvor: HNB

4.2.2. Primljeni međunarodni kreditni transferi

Primljeni međunarodni kreditni transferi obuhvaćaju platne transakcije primljene u korist računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) kod kojih pružatelj platnih usluga platitelja posluje u drugoj državi članici ili u trećoj državi.

Slika 31. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama

Napomena: Uključeni su primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.
Izvor: HNB

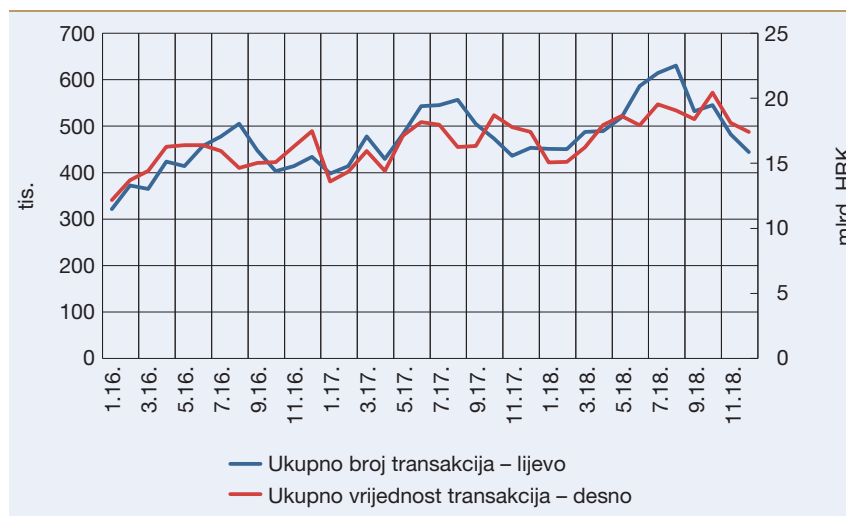

U 2018. godini (Slika 31.) u RH ukupno je izvršeno 218.576 transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u ukupnoj vrijednosti od 19.707,61 milijun kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 18.215 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 1.642,3 milijuna kuna.

Ukupan broj primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u 2018. godini povećao se za 8,1% u odnosu na 2017. godinu, dok se njihova ukupna vrijednost povećala za 0,95%.

U RH ukupno su izvršena 6,23 milijuna transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune), preračunato u kune u ukupnoj vrijednosti od 213.874,27 milijuna kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 519.376 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 17.822,86 milijuna kuna (Slika 32.).

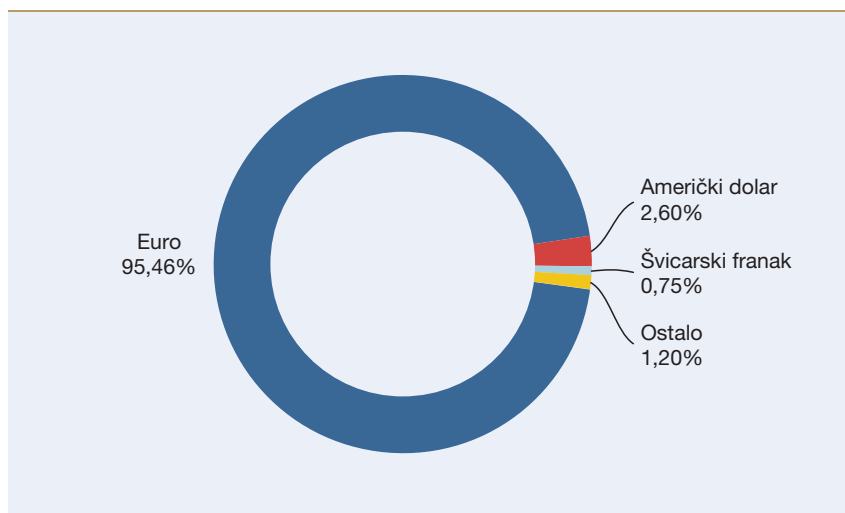
Slika 32. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune)

Napomena: Uključeni su ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune).
Izvor: HNB

Ukupan broj primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune) preračunato u kune u 2018. godini povećao se za 9% u odnosu na 2017. godinu, a njihova se ukupna vrijednost u istom razdoblju povećala za 8%.

Slika 33. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata

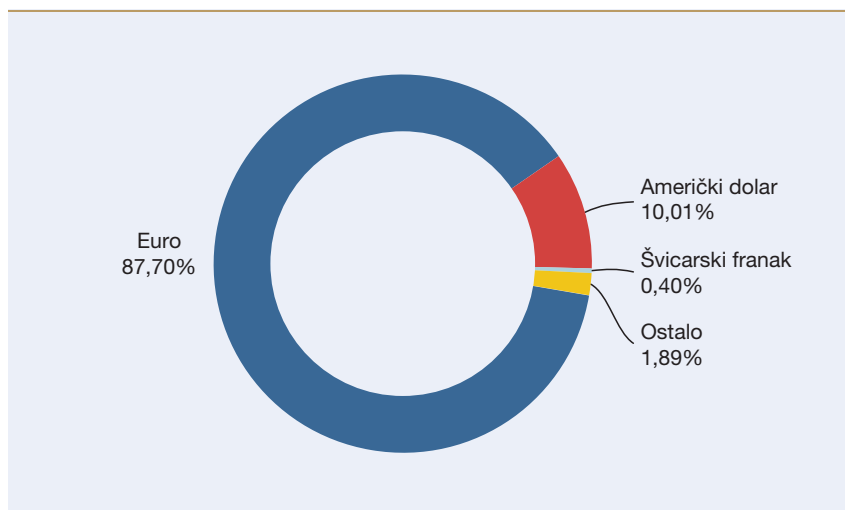

Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte
Izvor: HNB

Na Slici 33. vidljivo je da se najveći udio u ukupnom broju transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata odnosi na valutu euro s 95,45%. Slijede američki dolar s 2,6% i švicarski franak s 0,75%. Udio od 1,2% odnosi se na sve ostale valute ukupno.

Analizom udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata iz Slike 34. može se zaključiti da se najveći udio transakcija odnosi na valutu euro s 87,7%. Slijede američki dolar s udjelom od 10,01% i švicarski franak s 0,4%. Udio od 1,89% odnosi se na sve ostale valute ukupno (Slika 34.).

Slika 34. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata

Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte
Izvor: HNB

5. Usluga plaćanja računa

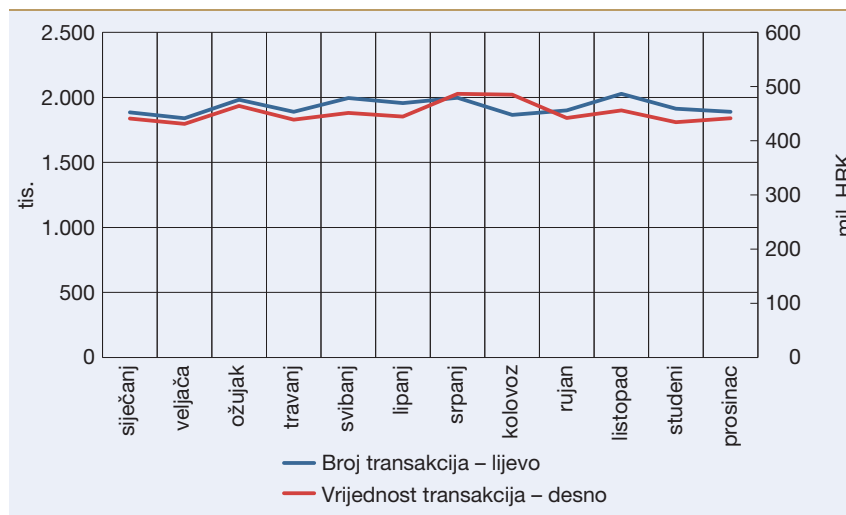
Usluga plaćanja računa jest usluga kod koje kreditna institucija na temelju ugovora s primateljem plaćanja prikuplja novčana sredstva platitelja i prikupljeni iznos stavlja na raspolaganje primatelju plaćanja u vremenskim ciklusima određenima ugovorom (npr. račun za struju, vodu, plin i sl.), a u skladu s odredbama Zakona o platnom prometu kojima se određuju rokovi izvršenja plaćanja.

Uslugu plaćanja računa u Republici Hrvatskoj u 2018. pružalo je 13 kreditnih institucija, i jedna institucija za elektronički novac, i to isključivo u kunama.

U RH u 2018. ukupno je izvršeno 23,14 milijuna transakcija preko usluge plaćanja računa u ukupnoj vrijednosti od 5.415,78 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 234 kune.

U odnosu na 2017. godinu zabilježen je pad broja transakcija usluge plaćanja računa u 2018. za 6% i vrijednosti transakcija za 1,2%. Prosječna vrijednost jedne transakcije ostala je na gotovo istoj razini.

Slika 35. Broj i vrijednost transakcija usluge plaćanja računa

Napomena: Ukupan broj i vrijednost transakcija usluge plaćanja računa potrošača u kunama

Izvor: HNB

Kretanje ukupnoga mjesečnog broja i vrijednosti transakcija usluge plaćanja računa u 2018. prikazano je na Slici 35.

Podaci upućuju na neznatne oscilacije korištenja usluge plaćanja računa u 2018., koje se u broju transakcija kreće između 1,84 milijuna

transakcija evidentiranih u veljači do 2,03 milijuna transakcija u listopadu 2018.

Vrijednost transakcija kreće se u intervalu od 431 milijun kuna (veljača) do 486,43 milijuna kuna (srpanj).

Prosječan broj transakcija na razini mjeseca iznosio je 1,93 milijuna transakcija s prosječnom vrijednosti od 451,32 milijuna kuna.

---

6. Novčana pošiljka

Novčana pošiljka jest platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platitelja, bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa novčanih sredstava primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga za primatelja plaćanja, i/ili se takva novčana sredstva primaju za primatelja plaćanja i stavljaju mu se na raspolaganje.

Podaci o novčanim pošiljkama prikazani u ovoj publikaciji prikupljeni su od kreditnih institucija koje su pružatelji platne usluge novčane pošiljke u skladu sa Zakonom o platnom prometu (ili nastupaju kao zastupnik), Financijske agencije i jedne institucije za platni promet.

Uslugu slanja i primanja novčanih pošiljki u Republici Hrvatskoj u 2018. pružalo je pet kreditnih institucija, jedna institucija za platni promet i Financijska agencija.

6.1. Poslane novčane pošiljke

Prikazani su podaci o novčanim pošiljkama koje su potrošači poslali primateljima u RH, kao i izvan RH. Pošiljatelj u RH uvijek predaje kune za izvršenje novčane pošiljke, a isplata je u željenoj valuti u zemlji primatelja.

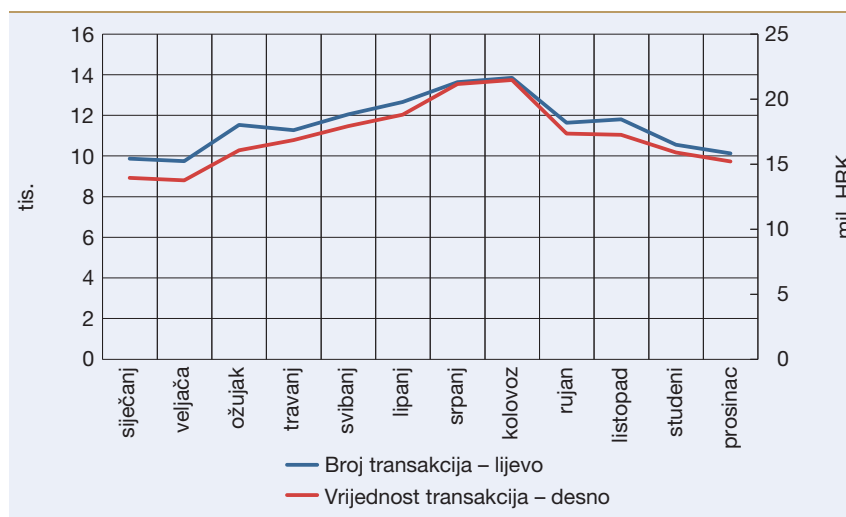
6.1.1. Poslane nacionalne novčane pošiljke

U 2018. ukupno je u RH poslana 138.691 novčana pošiljka ukupne vrijednosti od 205,69 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 1.483 kune.

U odnosu na 2017. godinu zabilježen je porast broja poslanih nacionalnih novčanih pošiljki za 2,3% i vrijednosti transakcija za 4,2%, pri čemu je prosječna vrijednost jedne transakcije ostala na gotovo istoj razini.

Analizom kretanja prikazanog broja i vrijednosti poslanih nacionalnih novčanih pošiljki (Slika 36.) utvrđeno je kako je prosječan mjesečni broj poslanih novčanih pošiljki u RH iznosio 11.558 s prosječnom vrijednosti od 17,4 milijuna kuna mjesečno.

Slika 36. Poslane nacionalne novčane pošiljke

Napomena: Uključene su poslane nacionalne novčane pošiljke potrošača u kunama.
Izvor: HNB

6.1.2. Poslane međunarodne novčane pošiljke

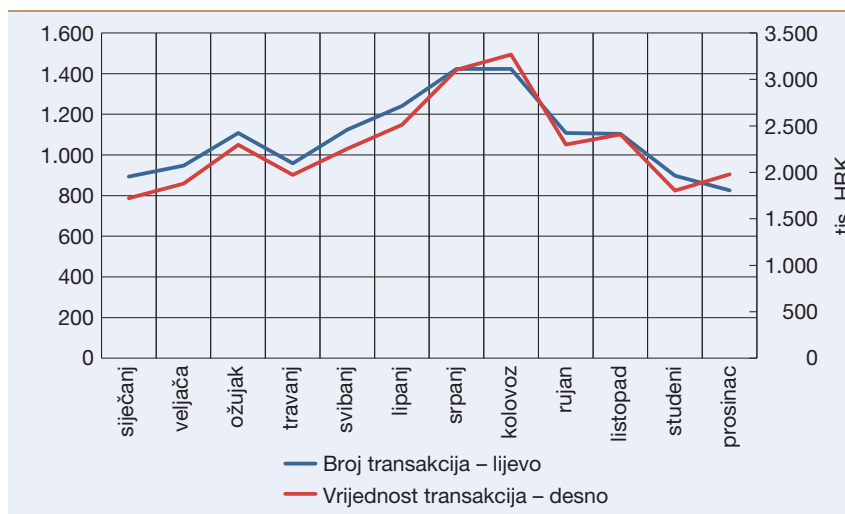
Međunarodne novčane pošiljke obuhvaćaju međunarodne i prekogranične platne transakcije u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se pružatelj platnih usluga platitelja nalazi u RH, a pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja u trećoj državi ili drugoj državi članici.

U 2018. ukupno su poslana 13.054 međunarodne novčane pošiljke ukupne vrijednosti 27,49 milijuna kuna (Slika 37.). Prosječna vrijednost jedne poslana međunarodne novčane pošiljke iznosila je 2.106 kuna.

U odnosu na 2017. godinu broj poslanih međunarodnih novčanih pošiljki porastao je u 2018. godini za 1%, dok je njihova vrijednost pala za 4,3%.

Prosječna vrijednost jedne poslane međunarodne novčane pošiljke pala je za 5% u 2018. u odnosu na prošlu godinu.

Slika 37. Poslane međunarodne novčane pošiljke

Napomena: Uključene su poslane međunarodne novčane pošiljke potrošača u kunama.
Izvor: HNB

6.2. Primljene novčane pošiljke

Prikazani su podaci o novčanim pošiljkama koje su potrošači primili od pošiljatelja izvan RH.

U Republici Hrvatskoj potrošači mogu primiti novčanu pošiljku iz svih zemalja svijeta, i to u svim valutama, s tim da je valuta isplate uvijek kuna.

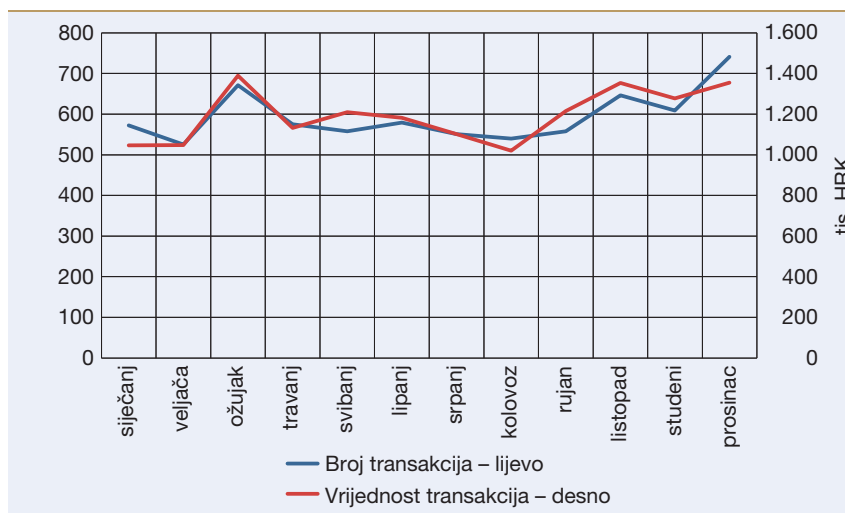
6.2.1. Primljene međunarodne novčane pošiljke koje su poslane u kunama

U 2018. potrošači su ukupno primili 7.125 novčanih pošiljki iz inozemstva ukupne vrijednosti od 14,33 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne novčane pošiljke iznosila je 2.011 kuna.

U odnosu na 2017. godinu došlo je do pada broja primljenih prekograničnih/međunarodnih novčanih pošiljki koje su poslane u kunama za 7%, dok je vrijednost pala za 23%. Prosječna vrijednost jedne novčane pošiljke pala je za 17% u 2018. u odnosu na prethodnu godinu.

Kada se navedeni podaci promatraju na mjesečnoj razini, ne primjećuju se veće oscilacije broja i vrijednosti transakcija, što je vidljivo iz Slike 38.

Slika 38. Primljene međunarodne novčane pošiljke koje su poslone u kunama

Napomena: Uključene su primljene međunarodne novčane pošiljke potrošača poslone u kunama.

Izvor: HNB

Prosječno su mjesečno primljene 594 novčane pošiljke s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 1,19 milijuna kuna.

Primljene novčane pošiljke uglavnom se odnose na inozemne mirovine te pomoći i poklone rodbine i prijatelja iz inozemstva.

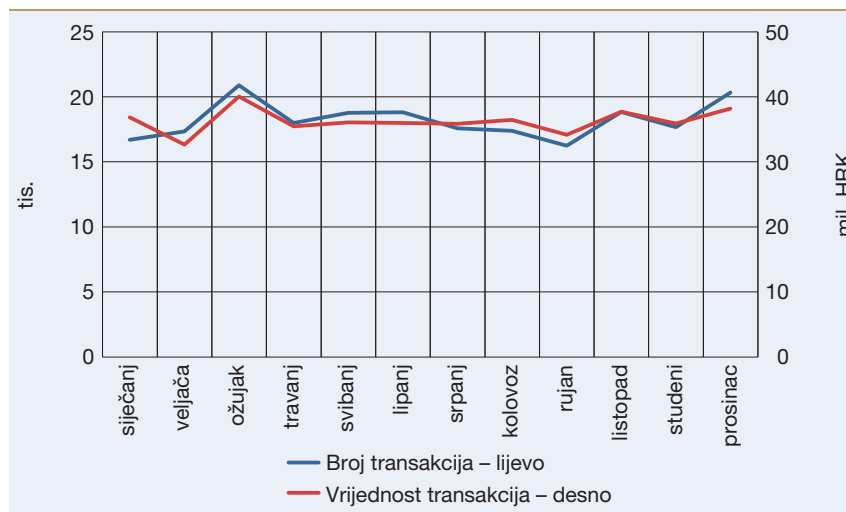
6.2.2. Primljene međunarodne novčane pošiljke u drugim valutama

U 2018. potrošači su ukupno primili 218.629 novčanih pošiljki iz inozemstva u drugim valutama (osim kune), što je preračunato u kune iznosilo 435,53 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne primljene novčane pošiljke u drugim valutama iznosila je 1.992 kune.

U odnosu na 2017. godinu broj primljenih međunarodnih novčanih pošiljki u drugim valutama pao je za 7,4%, dok je njihova vrijednost pala za 8,1%. Pritom je prosječna vrijednost jedne primljene novčane pošiljke u drugim valutama ostala na gotovo istoj razini.

Prema podacima na mjesečnoj razini za druge valute također se ne primjećuju veće oscilacije broja i vrijednosti transakcija, što je vidljivo iz Slike 39. Prosječno je mjesečno primljeno 18.219 novčanih pošiljki u drugim valutama, koje su preračunato u kune imale prosječnu mjesečnu vrijednost od 36,29 milijuna kuna.

Slika 39. Primljene međunarodne novčane pošiljke u drugim valutama

Napomena: Uključene su primljene međunarodne novčane pošiljke potrošača poslane u drugim valutama (osim kune) preračunato u kune.

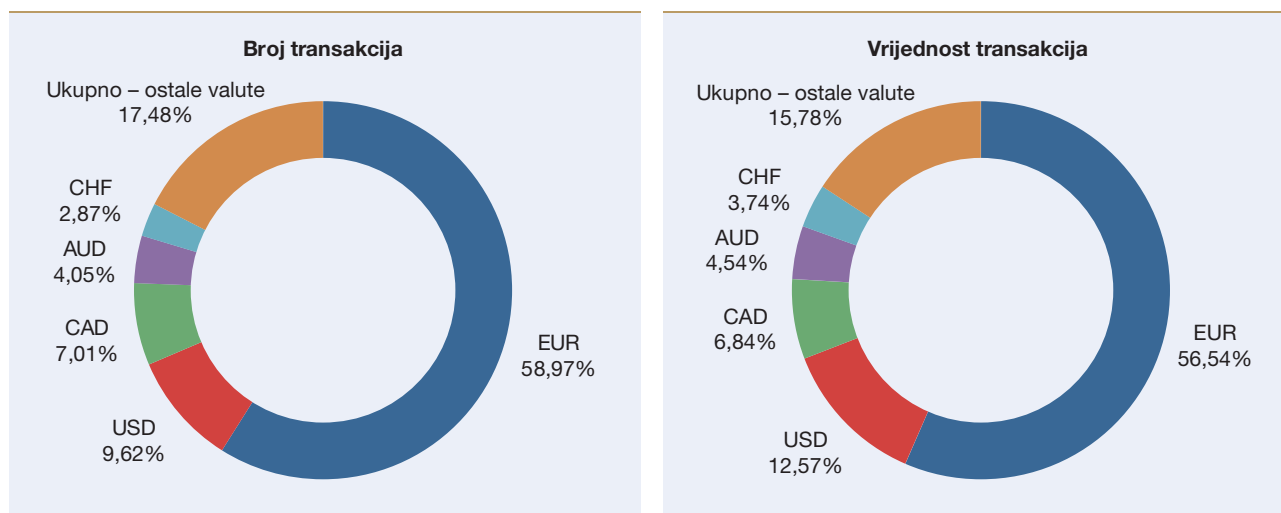
Izvor: HNB

6.2.3. Primljene međunarodne novčane pošiljke u pet najzastupljenijih valuta

Kada se primljene međunarodne novčane pošiljke analiziraju po valutama, dolazi se do zaključka da su najveći broj i najveća vrijednost primljenih novčanih pošiljki u RH iz inozemstva bili inicirani/zadani u eurima, a slijede ih američki dolar, kanadski dolar, australski dolar i švicarski franak.

Analizom udjela pet najzastupljenijih valuta u odnosu na sve valute ukupno dolazi se do podatka da one čine 85,52% u broju i 84,22% u vrijednosti primljenih međunarodnih novčanih pošiljki.

Slika 40. Udjeli pet najzastupljenijih valuta u primljenim novčanim pošiljkama

Napomena: Udjeli pet najzastupljenijih valuta u primljenim novčanim pošiljkama
Izvor: HNB

Kako je već rečeno, najzastupljeniji je euro, koji ima udio od 58, 97% u broju i 56,54% u ukupnoj vrijednosti primljenih međunarodnih novčanih pošiljki.

Usporede li se prethodno navedeni podaci s podacima, tj. postocima za prošlu godinu, dolazi se do zaključka da su ostali na jednakoj razini.

---

7. Izravno terećenje

Izravno terećenje jest platna usluga kojom se tereti platitelj račun za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja dane svom pružatelju platnih usluga, primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja.

Platnu uslugu izravnog terećenja u RH u 2018. pružale su 22 kreditne institucije.

Broj suglasnosti o izravnom terećenju prikazuje se kao ukupan broj aktivnih suglasnosti o izravnom terećenju na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca.

U publikaciji su prikazane suglasnosti za izravno terećenje i platne transakcije izravnog terećenja dane i izvršene u korist računa za plaćanje drugoga korisnika usluge najčešće komunalnog poduzeća (npr. računi za struju, vodu, plin i sl.), kao i u korist same kreditne institucije (npr. naplata troškova po kartici s odgođenom naplatom kada je izdavatelj platne kartice ujedno pružatelj platnih usluga koji vodi račun platitelja).

Suglasnosti se broje prema broju primatelja plaćanja (vjerovnika) po jednom platitelju, bez obzira na broj računa za plaćanje platitelja koji se terete i bez obzira na to je li jednim ugovorom dana suglasnost za izvršenje izravnih terećenja u korist više primatelja plaćanja (vjerovnika). U slučajevima kada jedan platitelj daje novim ili istim ugovorom drugu suglasnost istom primatelju plaćanja, to se broji kao dvije suglasnosti (npr. dana suglasnost za izravno terećenje za mjesečne troškove fiksnog telefona za stan i vikendicu).

Suglasnosti se razlikuju ovisno o vrsti primatelja plaćanja te se tako dijele na suglasnosti dane "U korist korisnika usluge" (npr. komunalna poduzeća za isporuku struje, vode, plina i sl.) i suglasnosti "U korist

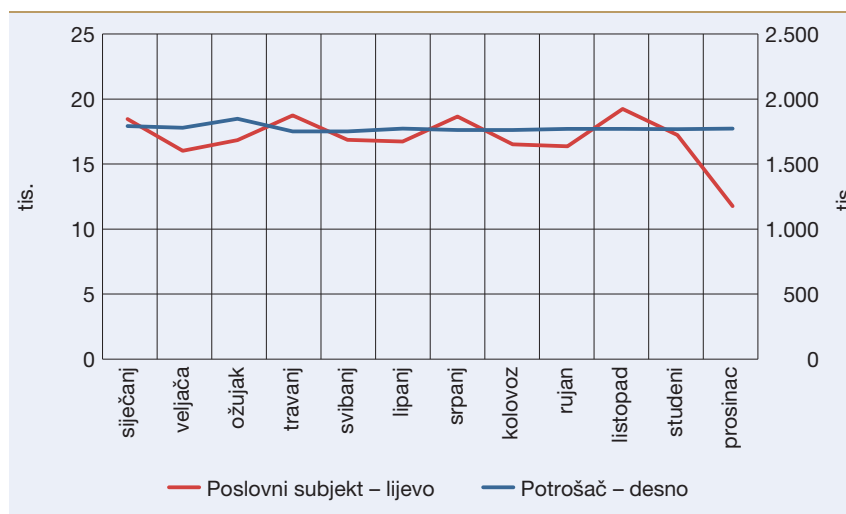
kreditne institucije” (npr. naplata troškova po kartici s odgođenom naplatom kada je izdavatelj platne kartice kreditna institucija koja vodi račun za plaćanje platitelja).

7.1. Broj računa i korisnika usluge izravnog terećenja i danih suglasnosti

Iz Slike 41. vidljivo je da se uslugom izravnog terećenja s aspekta platitelja u znatno većoj mjeri koriste potrošači u odnosu na poslovne subjekte.⁵

Iz analize broja suglasnosti za izravno terećenje proizlazi da je njihov prosječni mjesečni broj za potrošače iznosio 1.775.373, a za poslovne subjekte 16.954.

Slika 41. Broj suglasnosti za izravno terećenje

Napomena: Prikaz broja suglasnosti za izravno terećenje
Izvor: HNB

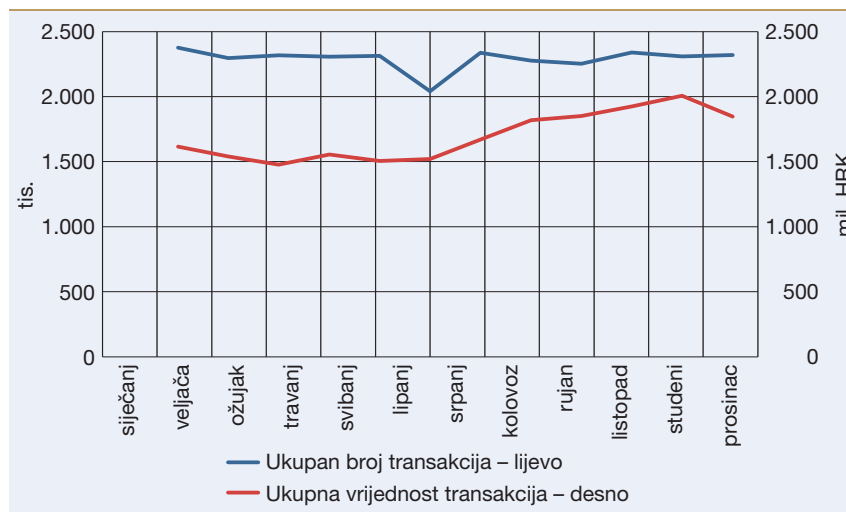
Što se tiče broja korisnika usluge izravnog terećenja, a koji su dali suglasnosti za izvršenje izravnih terećenja, kao i broja računa za koje je ugovorena ova usluga, omjer je također u korist potrošača. Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je 940.869 potrošača korisnika usluge izravnog terećenja, a koja je ugovorena na teret njihova 950.192 računa. S druge strane, na isti je dan samo 2.012 poslovnih subjekata bilo korisnik usluge izravnog terećenja.

⁵ Ne uključuju se podaci dostavljeni od institucija za elektronički novac koje ujedno obavljaju djelatnost telekomunikacijskih usluga.

7.2. Broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja

Na Slici 42. prikazana su terećenja računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata na osnovi naloga za izravno terećenje primljenih od primatelja plaćanja koji posluje u RH.

Slika 42. Ukupan broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja

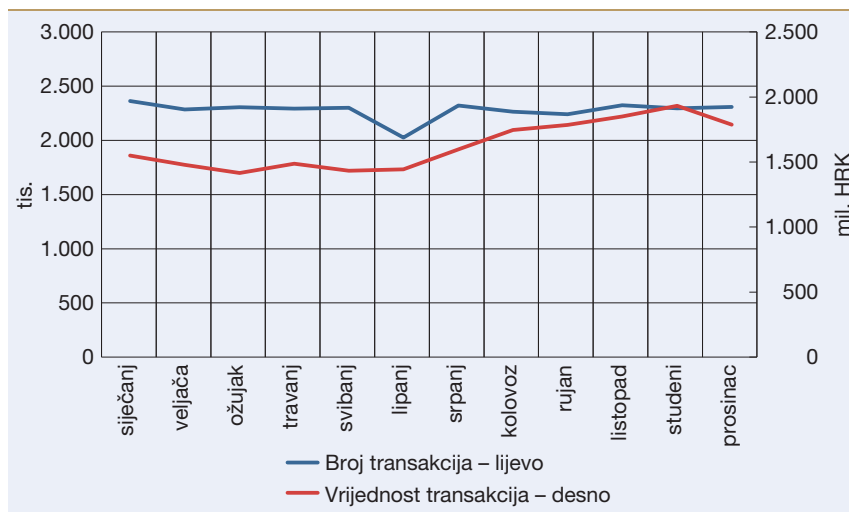
Napomena: Ukupan broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata
Izvor: HNB

U 2018. godini ukupno je u RH izvršeno 27,49 milijuna transakcija izravnog terećenja računa za plaćanje u ukupnoj vrijednosti od 20.329,36 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jednoga izravnog terećenja iznosila je 740 kuna.

Iz navedenih podataka o broju i vrijednosti transakcija izravnih terećenja (slike 43. i 44.) također je vidljivo da se potrošači u znatno većoj mjeri koriste uslugom izravnog terećenja, što je u korelaciji s podatkom o broju danih suglasnosti.

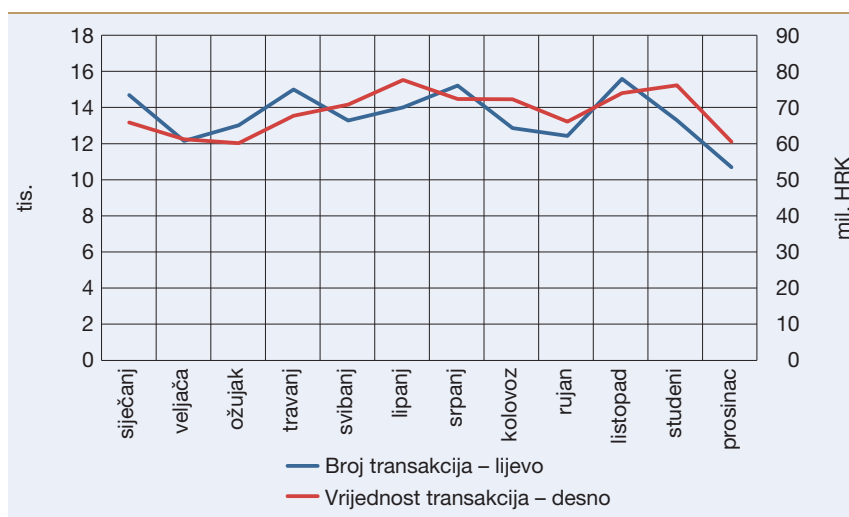
Tako su u 2018. u RH ukupno izvršena 27,32 milijuna izravnih terećenja na teret računa za plaćanje potrošača i 162.235 na teret računa za plaćanje poslovnih subjekata. Ukupna vrijednost izvršenih izravnih terećenja na teret računa potrošača iznosila je 19.504,68 milijuna kuna, dok je na teret računa poslovnih subjekata iznosila 824,68 milijuna kuna.

Slika 43. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja potrošača

Napomena: Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja računa za plaćanje potrošača
Izvor: HNB

Slika 44. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja poslovnih subjekata

Napomena: Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja računa za plaćanje poslovnih subjekata
Izvor: HNB

7.3. Prosječan broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja

Promatraju li se isti podaci na razini mjeseca, uočava se da su navedeni podaci istog reda veličine te da nema većih oscilacija od mjeseca do mjeseca zato što je riječ o ugovorenoj usluzi terećenja računa najčešće za različite režijske troškove, koji su svaki mjesec istih ili sličnih vrijednosti.

Analizom kretanja prosječnog broja i vrijednosti transakcija izravnog terećenja utvrđeno je da je u 2018. svaki mjesec prosječno izvršeno

2,28 milijuna transakcija izravnog terećenja računa i potrošača i 13.520 transakcija izravnog terećenja računa poslovnih subjekata. Prosječna mjesečna vrijednost transakcija izravnog terećenja računa potrošača iznosila je 1.625,39 milijuna kuna, dok je za poslovne subjekte iznosila znatno manje, odnosno 68,72 milijuna kuna.

7.4. Prosječan broj i vrijednost izravnih terećenja po korisniku i računu

Kada se analiziraju prosječan broj i vrijednost transakcija po jednom računu za koji je ugovorena usluga izravnog terećenja tj. korisniku, iznosi su znatno veći za poslovne subjekte u odnosu na potrošače. U skladu s navedenim u 2018. godini prosječan mjesečni broj transakcija po jednom računu i korisniku za potrošače iznosio je 2,4 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 1.728 kuna po korisniku. S druge strane, poslovni subjekti u 2018. imali su evidentirano svaki mjesec prosječno 6,7 izravnih terećenja po korisniku, prosječne mjesečne vrijednosti od 34.157 kuna.

---

8. Računi

U ovom poglavlju detaljnije se analizira broj računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata otvorenih kod kreditnih institucija te se daje prikaz broja računa za plaćanje i broja korisnika prema platnoprmetnim servisima (uslugama), odnosno prema ugovorenim načinima plaćanja korisnika kod kreditne institucije.

Račun za plaćanje jest račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga kojim se koristi za izvršavanje platnih transakcija, a uključuje transakcijski račun i drugi platni račun.

8.1. Transakcijski račun i drugi platni račun

Transakcijski račun jest tekući račun odnosno žiroračun koji je uređen Zakonom o platnom prometu, a može biti jednovalutni i multivalutni.

Drugi platni račun jest bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga i koristi se za izvršavanje platnih transakcija, a ne može se svrstati u kategoriju transakcijski račun.

Drugim platnim računom smatraju se svi računi za plaćanje koji nisu transakcijski, a s kojih je moguće neometano izvršiti platnu transakciju.

Drugi platni računi ne razlikuju se po statusu ovisno o tome imaju li ili nemaju odobreno prekoračenje. Stoga su u ovoj publikaciji prikazani podaci samo o ukupnom broju otvorenih drugih platnih računa te broju blokiranih računa na posljednji dan u mjesecu.

Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je ukupno 8.339.295 računa za plaćanje potrošača i 412.184 računa za plaćanje poslovnih subjekata. Na dan 31. prosinca 2018. evidentirana su ukupno 7.770.743 transakcijska računa potrošača i 410.472 transakcijska računa poslovnih subjekata. Od ukupnog broja računa za plaćanje njih 93,5% jesu transakcijski računi, dok drugi platni računi imaju udio od 6,5%.

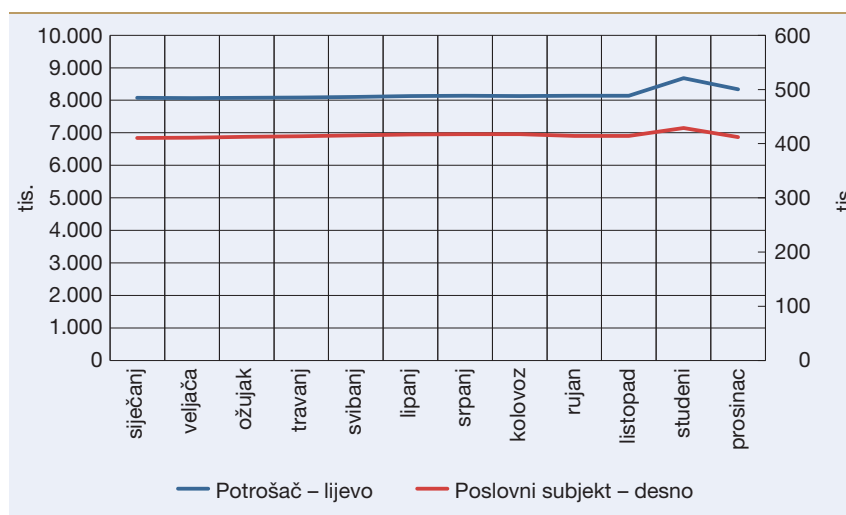
Tablica 5. Broj računa potrošača i poslovnih subjekata na dan 31. prosinca 2018.

Vrsta računa	Potrošač	Poslovni subjekt
Transakcijski račun	7.770.743	410.472
Drugi platni račun	568.552	1.712
Ukupno	8.339.295	412.184

Napomena: Uključeni su blokirani računi na dan 31. prosinca 2018. Nisu uključeni računi kreditnih institucija i Fine.
Izvor: HNB

Kretanje ukupnog broja računa potrošača i poslovnih subjekata po mjesecima prikazano je na Slici 45.

Slika 45. Ukupan broj računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata

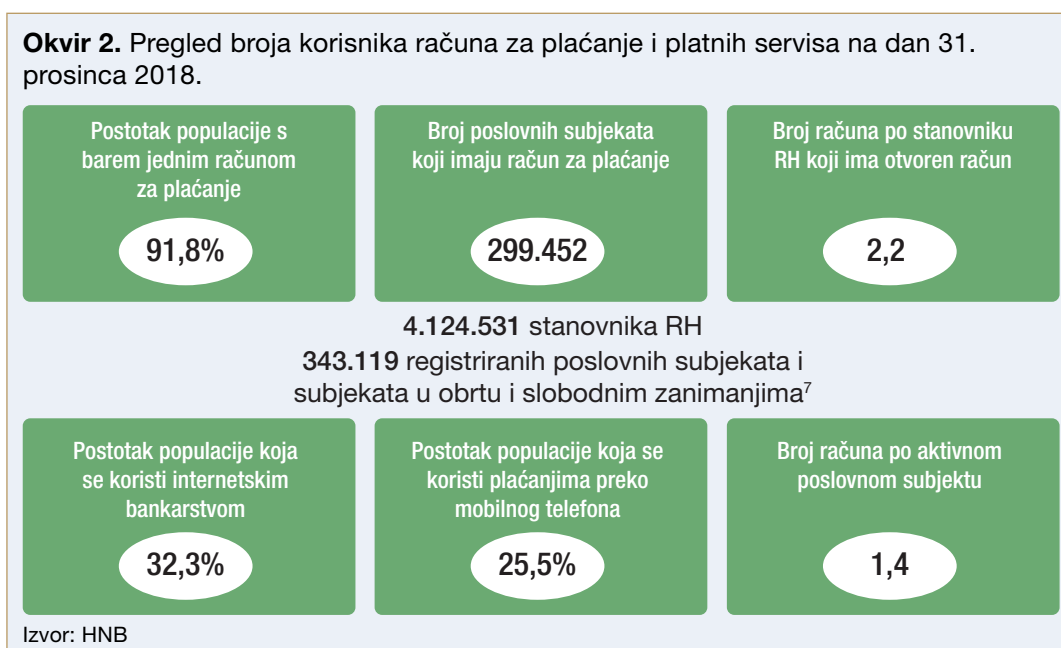

Napomena: Prikaz ukupnog broja računa potrošača i poslovnih subjekata. (Nisu uključeni računi kreditnih institucija i Fine.)
Izvor: HNB

Ako se analizira koliko stanovnika RH od ukupno 4.124.531⁶ ima otvoren račun za plaćanje kod kreditne institucije, dolazi se do podatka da je na dan 31. prosinca 2018. ukupno 3.786.060 stanovnika RH (potrošača) imalo otvoren račun za plaćanje kod kreditne institucije.

Na isti dan, od ukupno 343.119 poslovnih subjekata koji posluju u RH, njih 299.452 imalo je otvoren račun za plaćanje kod kreditne institucije.

Kada se prethodno navedeni podaci stave u omjer s ukupnim brojem evidentiranih računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata na dan 31. prosinca 2018. (Tablica 5.), dolazi se do zaključka da svaki stanovnik RH (potrošač) ima prosječno dva računa za plaćanje odnosno 2,2 te da svaki poslovni subjekt u RH ima prosječno 1,4 računa za plaćanje.

Analizirajući postotak populacije koja se koristi plaćanjima preko mobilnog telefona, uočava se stalan trend rasta, te je u 2018. navedeni postotak za 28,48% veći u odnosu na 2017. godinu. Postotak od ukupne populacije RH koja se koristi internetskim bankarstvom povećao se za 7,41% u odnosu na 2017. godinu.

6 Državni zavod za statistiku, priopćenje "Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2018."; 7. veljače 2019.

7 Državni zavod za statistiku, priopćenje "Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2018."; 7. veljače 2019.

8.2. Broj korisnika prema platnoprometnim servisima

U Tablici 6. prikazan je ukupan broj korisnika potrošača i poslovnih subjekata prema platnoprometnim servisima (u nastavku teksta: platni servis), odnosno prema ugovorenim načinima plaćanja korisnika na teret računa otvorenih kod kreditne institucije.

Korisnik svakoga pojedinačnoga platnog servisa, tj. načina plaćanja prikazanih u Tablici 6. računa se samo jedanput, odnosno ako se korisnik istom uslugom (načinom plaćanja) koristi u dvije ili više kreditnih institucija, prikazan je kao jedan korisnik.

Tablica 6. Broj korisnika prema platnim servisima

Opis načina plaćanja	Potrošač	Poslovni subjekt	Ukupno
Internet	1.333.354	186.982	1.520.336
Mobilni telefon	1.052.825	51.272	1.104.097
Telebanking	0	224	224
E-račun	55.103	92	55.195
Izravno terećenje	940.869	2.012	942.881
Trajni nalog	1.288.231	35.092	1.323.323

Napomena: Stanje na dan 31. prosinca 2018.
Izvor: HNB

U odnosu na 2017. godinu primjećuje se porast broja korisnika internetskog bankarstva u 2018. za 7,41% kod potrošača i za 2,03% kod poslovnih subjekata.

Broj korisnika mobilnog telefona kao načina plaćanja u 2018. porastao je u odnosu na 2017. za 28,48% kod potrošača i 37,62% kod poslovnih subjekata.

Pod brojem korisnika podrazumijeva se podatak o ukupnom broju korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata – nepotrošača) koji su s kreditnom institucijom ugovorili sljedeće načine plaćanja (platne servise) na teret svojeg računa za plaćanje:

- **Internet** – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje internetskog (elektroničkog) bankarstva, bez obzira na broj tokena koje im je kreditna institucija izdala.
- **Mobilni telefon** – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje aplikacije instalirane na mobilnom telefonu.
- **Telebanking** – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje telebankinga.

- **E-račun** – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga (platitelja) koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje e-računa.
- **Izravno terećenje** – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga (platitelja) koji su dali suglasnost za izravno terećenje svojeg/svojih računa za plaćanje koji/koje vodi kreditna institucija.
- **Trajni nalog** – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga (platitelja) koji su s kreditnom institucijom sklopili ugovor o trajnom nalogu.

Analizom podataka iz Tablice 6. dolazi se do zaključka da se potrošači najviše koriste internetskim bankarstvom (35,2%), uslugom trajnog naloga (34,03%), uslugom mobilnog telefona, tzv. m-bankingom (27,8%), potom izravnog terećenja (24,9%), dok e-račun (1,46%) još uvijek zauzima manji udio u odnosu na druge načine plaćanja.

Kod poslovnih subjekata internetsko bankarstvo očekivano je najzastupljenije (62,4%), slijede mobilni telefon (17,1%) i trajni nalog (11,7%), dok se e-račun (0,03%) i nadalje vrlo rijetko rabi.

Tablica 7. Platni servisi (usluge) povezani s računom za plaćanje na dan 31. prosinca 2018.

Broj platnih servisa (usluga)	Potrošač	Poslovni subjekt
1	1.502.393	97.646
2	832.595	140.794
3	747.659	50.216
4 i više	703.413	10.796

Napomena: Prikaz broja platnih servisa (usluga) kojima se koriste klijenti kreditnih institucija
Izvor: HNB

Pod jednim platnim servisom (uslugom) prikazan je broj potrošača i poslovnih subjekata koji kod kreditne institucije imaju otvoren samo račun za plaćanje.

Iz Tablice 7. vidljivo je da ukupno 1.502.393 potrošača i 97.646 poslovnih subjekata imaju otvoren račun za plaćanje kod kreditne institucije, ali se ne koriste nijednim drugim platnim servisom (uslugom).

Najveći broj potrošača uz račun za plaćanje koristi se još jednim platnim servisom (uslugom), njih 832.595 ili 22% od ukupnog broja imatelja računa za plaćanje (3.786.060). Broj poslovnih subjekata koji se uz račun za plaćanje koriste još jednim platnim servisom iznosi 140.794 ili 47,02% od ukupnog broja imatelja računa za plaćanje (299.452).

Ako se broj korištenih platnih servisa (usluga) prikazanih u Tablici 7. analizira prema strukturi, tj. vrsti platnih servisa (usluga) kojima se klijenti najviše koriste, dolazi se do podatka da se potrošači koji uz račun za

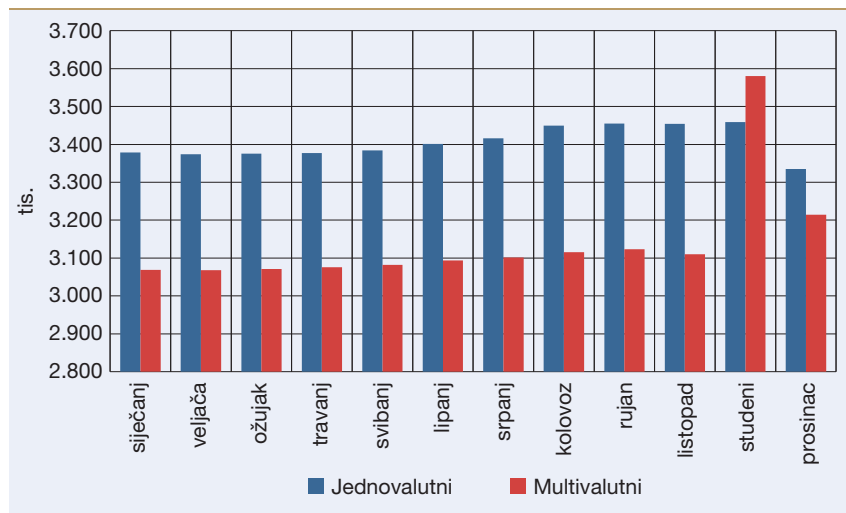
plaćanje rabe samo jedan platni servis (uslugu) najčešće koriste trajnim nalogom, odnosno njih ukupno 282.587 ili 33,9%, te potom odmah slijedi korištenje internetskog bankarstva, odnosno takvih je potrošača ukupno 217.334 ili 26,1%. Poslovni subjekti koji se uz račun za plaćanje služe samo jednim platnim servisom (uslugom) najčešće se koriste internetskim bankarstvom, njih ukupno 126.964 ili 90,2%.

8.3. Jednovalutni i multivalutni računi

Računi za plaćanje koje vode kreditne institucije mogu biti jednovalutni i multivalutni. Jednovalutni računi jesu računi za plaćanje na kojima kreditne institucije u skladu s okvirnim ugovorom vode novčana sredstva korisnika u jednoj valuti, dok na multivalutnim računima vode novčana sredstva u više različitih valuta.

Udio jednovalutnih računa u ukupnom broju transakcijskih računa potrošača iznosi 52%, a kretanje ukupnog broja jednovalutnih i multivalutnih računa potrošača po mjesecima prikazano je na Slici 46.

Slika 46. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa potrošača otvorenih kod kreditnih institucija

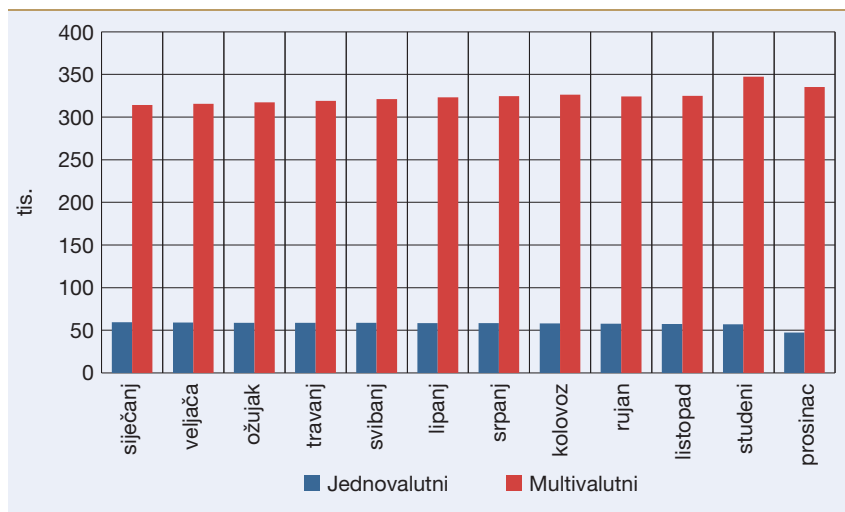

Napomena: Nisu uključeni blokirani i drugi platni računi.
Izvor: HNB

Dok je kod potrošača udio jednovalutnih i multivalutnih računa podjednak, kod poslovnih subjekata omjer je potpuno drugačiji i različit te je udio multivalutnih računa u ukupnom broju transakcijskih računa znatno veći, tj. prosječno 87,6%, u usporedbi s jednovalutnima, čiji je udio samo 12,4%.

Kretanje broja jednovalutnih i multivalutnih računa poslovnih subjekata po mjesecima prikazano je na Slici 47.

Slika 47. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa poslovnih subjekata

Napomena: Nisu uključeni blokirani i drugi platni računi.

Izvor: HNB

8.4. Transakcijski računi prema statusu

Transakcijski računi prema statusu mogu biti s odobrenim prekoračenjem, bez odobrenog prekoračenja i blokirani.

Računi bez odobrenog prekoračenja jesu transakcijski računi otvoreni kod kreditne institucije na teret kojih je moguće izvršavati platne transakcije samo do iznosa novčanih sredstava na tim računima.

U prikaze podataka o transakcijskim računima bez odobrenog prekoračenja nisu uključeni računi koji su na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca blokirani.

Računi s odobrenim prekoračenjem jesu transakcijski računi otvoreni kod kreditne institucije na teret kojih je moguće izvršavati platne transakcije preko iznosa novčanih sredstava na tim računima, tj. do visine ugovorenog limita.

U podatke o transakcijskim računima s odobrenim prekoračenjem nisu uključeni računi koji su na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca blokirani. Također nisu uključeni iznosi limita koji su odobreni za obročnu otplatu po transakcijskom računu (obročna otplata za debitnu platnu karticu).

Blokirani računi za plaćanje jesu transakcijski računi i drugi platni računi otvoreni kod kreditnih institucija na kojima je privremeno onemogućeno

raspolaganje svim novčanim sredstvima na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca.

Raspolaganje novčanim sredstvima može biti privremeno onemogućeno zbog:

- provedbe ovrhe na novčanim sredstvima u skladu sa zakonom kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima
- nenamirenih obveza u skladu s uvjetima iz okvirnog ili drugog ugovora korisnika platne usluge s pružateljem platne usluge
- sumnje na neovlašteno korištenje
- provođenja drugih propisa kojima se nalaže privremeno onemogućavanje raspolaganja novčanim sredstvima na računima i
- ostalih razloga.

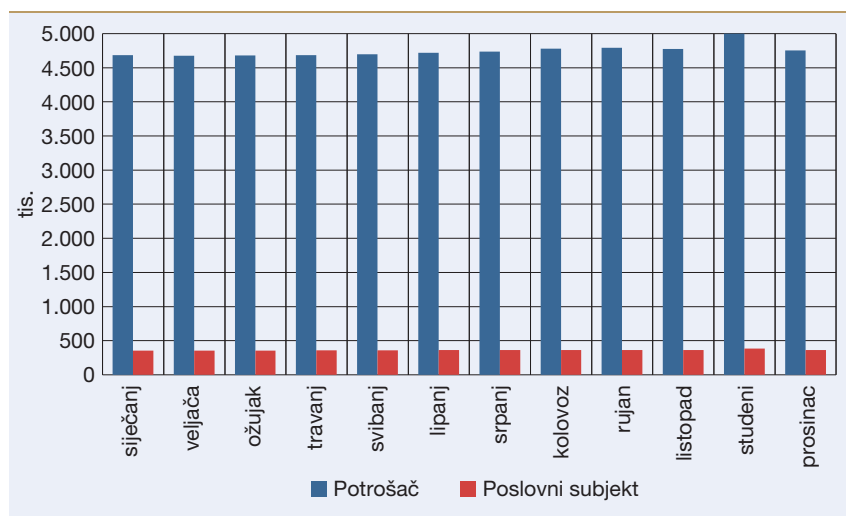
Blokirani računi ne prikazuju se prema statusima bez odobrenog prekoračenja i s odobrenim prekoračenjem.

U nastavku teksta daje se prikaz broja računa prema statusu računa te podaci o ukupno odobrenim prekoračenjima i iznosu korištenog prekoračenja.

8.4.1. Transakcijski računi bez odobrenog prekoračenja

Na dan 31. prosinca 2018. u RH ukupno je bilo otvoreno 4.752.979 transakcijskih računa potrošača i 362.379 računa poslovnih subjekata koji nemaju odobreno prekoračenje.

Slika 48. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata bez odobrenog prekoračenja

Napomena: Nisu uključeni blokirani računi.

Izvor: HNB

Iz Slike 48. vidljivo je da je broj transakcijskih računa bez odobrenog prekoračenja konstantan tijekom promatranog razdoblja te nema oscilacija ni kod potrošača ni kod poslovnih subjekata.

Ako se broj transakcijskih računa bez odobrenog prekoračenja analizira ovisno o tome je li jednovalutni ili multivalutni, dolazi se do podatka da je multivalutnih računa više nego jednovalutnih, posebice kod poslovnih subjekata. Naime, 85% transakcijskih računa poslovnih subjekata multivalutno je, dok potrošači multivalutnih računa imaju 55%, a jednovalutnih 45%.

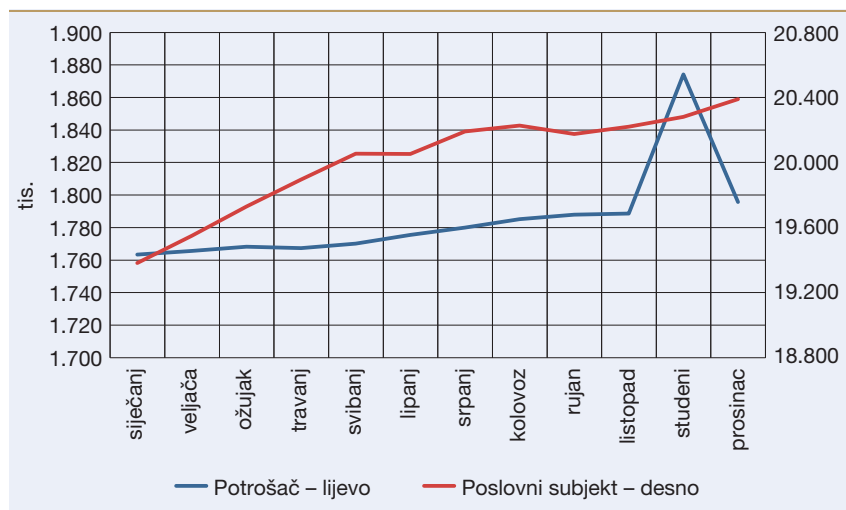
8.4.2. Transakcijski računi s odobrenim prekoračenjem

Broj transakcijskih računa s odobrenim prekoračenjem znatno je manji od broja transakcijskih računa bez odobrenog prekoračenja te su na dan 31. prosinca 2018. evidentirana 1.795.692 računa potrošača i 20.389 računa poslovnih subjekata.

Analizira li se broj transakcijskih računa s odobrenim prekoračenjem ovisno o tome je li jednovalutni ili multivalutni, dolazi se do zaključka da je odnos bitno drugačiji nego kod računa bez odobrenog prekoračenja, osobito kod potrošača. Naime, 71,4% računa potrošača jest jednovalutno u odnosu na multivalutne, čiji udio u ukupnom broju računa s odobrenim prekoračenjem iznosi 28,6%. Kod poslovnih subjekata udjeli su potpuno drugačiji te je 9,2% jednovalutnih, a multivalutnih računa s odobrenim prekoračenjem čak 89,8%.

Na Slici 49. prikazan je broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem po mjesecima za 2018.

Slika 49. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem

Napomena: Nisu uključeni blokirani računi.
Izvor: HNB

Od ukupno 1.795.692 transakcijska računa potrošača koji na dan 31. prosinca 2018. imaju odobreno prekoračenje, njih 52% odnosno 930.089 računa u odobrenom je prekoračenju. Kod poslovnih subjekata postotak transakcijskih računa s odobrenim prekoračenjem koji su na dan 31. prosinca 2018. bili u prekoračenju iznosi 58%, odnosno ukupno 11.896 transakcijskih računa bilo je u odobrenom prekoračenju od ukupno evidentiranih 20.389 koji se mogu koristiti prekoračenjem.

8.4.3. Blokirani računi za plaćanje

Na dan 31. prosinca 2018. ukupno je blokirano, tj. onemogućeno je raspolaganje novčanim sredstvima na 1.311.393 računa za plaćanje potrošača i 28.287 računa za plaćanje poslovnih subjekata.

Tablica 8. Broj blokiranih računa za plaćanje
na dan 31. prosinca 2018.

Vrsta računa	Potrošač	Poslovni subjekt
Transakcijski račun	1.222.072	27.704
Drugi platni račun	89.321	583
Ukupno	1.311.393	28.287

Izvor: HNB

---

9. Pojmovnik

Izravno terećenje je platna usluga kojom se tereti platitelj račun za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja dane svom pružatelju platnih usluga, primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja.

Korisnik platnih usluga fizička je ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu platitelja, primatelja plaćanja ili istodobno u oba svojstva.

Kreditni transfer je platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakciju ili za niz platnih transakcija terećenja platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platitelj račun za plaćanje, na osnovi naloga za plaćanje koji zadaje platitelj.

Međunarodna platna transakcija je platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga nalazi u Republici Hrvatskoj, a drugi u trećoj državi.

Nacionalna platna transakcija je platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji se nalaze u Republici Hrvatskoj.

Nepotrošač je pravna ili fizička osoba koja nije potrošač (poslovni subjekt).

Novčana pošiljka je platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platitelja bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa novčanih sredstava primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga za primatelja plaćanja, i/ili se takva novčana sredstva primaju za primatelja plaćanja i stavljaju mu se na raspolaganje.

Platna transakcija je polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili je inicirana u njegovo ime i za njegov račun ili ju je inicirao primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja.

Potrošač je fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenima Zakonom o platnom prometu (NN, br. 66/2018.) djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja, odnosno fizička osoba koja sklapa ugovor o izdavanju elektroničkog novca u skladu sa Zakonom o elektroničkom novcu (NN, br. 64/2018.) izvan područja gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja.

Prekogranična platna transakcija je platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga nalazi u Republici Hrvatskoj, a drugi u drugoj državi članici.

Račun za plaćanje je bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga kojim se koristi za izvršavanje platnih transakcija.

Trajni nalog je uputa koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga kod kojega se vodi platiteljev račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume (npr. plaćanje TV pristojbe, rate anuiteta...).

Usluga plaćanja računa je platna usluga kod koje kreditna institucija na temelju ugovora s primateljem plaćanja prikuplja novčana sredstva platitelja i prikupljeni iznos stavlja na raspolaganje primatelju plaćanja u vremenskim ciklusima određenima ugovorom (npr. račun za struju, vodu, plin i sl.).

---

10. Dodatak

Popis tablica

Tablica 1. Platne transakcije u RH.....	8
Tablica 2. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera izvršenih elektronički.....	23
Tablica 3. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera izvršenih elektronički.....	23
Tablica 4. Prosječan broj i vrijednost transakcija nacionalnih kreditnih transfera prema broju korisnika platnih usluga.....	23
Tablica 5. Broj računa potrošača i poslovnih subjekata.....	46
Tablica 6. Broj korisnika prema platnim servisima.....	48
Tablica 7. Platni servisi (usluge) povezani s računom za plaćanje.....	49
Tablica 8. Broj blokiranih računa za plaćanje.....	54

Popis okvira

Okvir 1. Udio korištenja platnoprometnih servisa potrošača u odnosu na broj stanovnika RH i poslovnih subjekata i subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima u RH.....	22
Okvir 2. Pregled broja korisnika računa za plaćanje i platnih servisa na dan 31. prosinca 2018.....	47

Popis slika

Slika 1. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija.....	9
Slika 2. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija.....	9

Slika 3. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija.....	10
Slika 4. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija.....	10
Slika 5. Struktura kreditnih transfera	11
Slika 6. Ukupni poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata.....	12
Slika 7. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača...	13
Slika 8. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata.....	14
Slika 9. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata	15
Slika 10. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača	16
Slika 11. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata.....	16
Slika 12. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata	17
Slika 13. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača	17
Slika 14. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata.....	18
Slika 15. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja	19
Slika 16. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja.....	19
Slika 17. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja	20
Slika 18. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja.....	21
Slika 19. Ukupan broj i vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički na šalteru	24

Slika 20. Ukupan broj i vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata izvršenih elektronički mobilnim telefonom	24
Slika 21. Broj ugovora trajnog naloga	25
Slika 22. Ukupan broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača i poslovnih subjekata.....	26
Slika 23. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača	26
Slika 24. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata.....	27
Slika 25. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.....	29
Slika 26. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune).....	30
Slika 27. Poslani međunarodni kreditni transferi potrošača	30
Slika 28. Poslani međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata....	31
Slika 29. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata.....	31
Slika 30. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata.....	32
Slika 31. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.....	32
Slika 32. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune).....	33
Slika 33. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata.....	34
Slika 34. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata.....	34

Slika 35. Broj i vrijednost transakcija usluge plaćanja računa	35
Slika 36. Poslane nacionalne novčane pošiljke	37
Slika 37. Poslane međunarodne novčane pošiljke	38
Slika 38. Primljene međunarodne novčane pošiljke koje su poslane u kunama	39
Slika 39. Primljene međunarodne novčane pošiljke u drugim valutama ..	40
Slika 40. Udjeli pet najzastupljenijih valuta u primljenim novčanim pošiljkama	40
Slika 41. Broj suglasnosti za izravno terećenje.....	42
Slika 42. Ukupan broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja	43
Slika 43. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja potrošača	44
Slika 44. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja poslovnih subjekata.....	44
Slika 45. Ukupan broj računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata.....	46
Slika 46. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa potrošača otvorenih kod kreditnih institucija.....	50
Slika 47. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa poslovnih subjekata ..	51
Slika 48. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata bez odobrenog prekoračenja	52
Slika 49. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem.....	53

